

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

Compromís d'obra original*

L'ESTUDIANT QUE PRESENTA AQUEST TREBALL DECLARA QUE:

1. Aquest treball és original i no està plagiat, en part o totalment
2. Les fonts han estat convenientment citades i referenciades
3. Aquest treball no s'ha presentat prèviament a aquesta Universitat o d'altres

I perquè així consti, afegeix a aquesta plana el seu nom i cognoms i el signa:

***Aquest full s'ha d'imprimir i lliurar en mà al tutor abans la presentació oral**

ÍNDIX

INTRODUCCIÓ	2
MEMÒRIA DE PREPRODUCCIÓ DE DUES MIL BUTAQUES	3
Sinopsi del documental	3
Tema del documental	3
Enfocament del tema	5
Historicitat del tema	5
Guió	10
Documentació	11
Personatges	12
Localitzacions	15
Equip	20
MEMÒRIA DE PRODUCCIÓ DE DUES MIL BUTAQUES	22
Pla de rodatge	22
Rutina de rodatge	24
Criteris d'imatge	26
Format	26
Valoració	26
MEMÒRIA DE POSTPRODUCCIÓ DE DUES MIL BUTAQUES	28
Edició	28
Construcció del relat a través del muntatge	28
Música	29
Grafisme	29
Correcció de color i sonorització	29
Format d'exportació	30
Teixint el discurs, o per què no hem utilitzat algunes entrevistes	30
Possibles ampliacions i vies de futur	31
CONCLUSIONS	33
ANNEXOS	34
ANNEX 1 – ARTICLES DIARIS	34
ANNEX 2 – DADES INE	48
ANNEX 3 – DOCUMENTS ICEC	50

INTRODUCCIÓ

Dues mil -bé, dues mil cent disset per ser exactes- son les butaques que sumen les sales dels Girona, els Texas, els Boliche, el Phenomena i el Zumzeig; cinc cinemes que, en mig d'un panorama desolador pel que fa a l'exhibició, han gosat apostar per la proximitat i la qualitat de les seves pantalles i oferir als espectadors, més que una pel·lícula, una experiència cinematogràfica. Son cinc cinemes que podríem considerar hereus d'una tradició de "sales d'autor" que es va anar desfent un cop va passar l'època daurada del Cercle A, la primera Distribuïdora d'Art i Assaig de l'estat espanyol.

En aquest documental recollim aquestes propostes emmarcades cada una amb el seu context concret per veure quines son les eines que fan viable el negoci de l'exhibició i fomentar el debat sobre el comportament de públics, la diferència entre espectacle i cultura i posar sobre la taula la funció del cinema com a agent social i el paper de l'administració envers aquesta qüestió.

El context de crisi econòmica, la forta davallada de públic de les sales i la reconversió digital, a grans trets, han estat les principals raons del tancament sistemàtic de sales històriques a la ciutat, que han suposat una transformació urbana del centre de Barcelona.

A més a més, l'expressió audiovisual actual és inabastable i ha traspassat els límits dels propis cinemes que, tot i seguir a primera línia, s'han d'adaptar aquest nou panorama. L'augment del nombre de festivals, projeccions en centres cívics, museus i casals de cultura, les exhibidores *online*, la multiplicació de dispositius on consumir audiovisual, etc. Tot passa a configurar un nou mapa d'oferta en que el cinema convencional s'ha de reinventar i saber oferir serveis de valor afegit als espectadors si vol trobar continuïtat en el futur.

Silenci, la pel·lícula és a punt de començar.

Link al documental: https://youtu.be/jBoJ_sqPNeg

MEMÒRIA DE PREPRODUCCIÓ DE DUES MIL BUTAQUES

Sinopsi del documental

Una crisi social, econòmica i cultural, sumada a la forta inversió per fer efectiva la reconversió digital, ha colpejat fortament la indústria cinematogràfica i moltes sales històriques de la ciutat de Barcelona s'han vist obligades a tancar les portes. No obstant això, moltes altres han trobat en aquest canvi de paradigma l'oportunitat per explorar noves vies d'oferir cinema i sobreviure o néixer enmig d'una etapa de transició amb futur incert. El nostre documental explora aquestes propostes i el tipus de programació que ofereixen per poder configurar un mapa de públics, posar de manifest l'eclosió de noves tendències i veure quines són les eines que fan viable el negoci de l'exhibició.

Tema del documental

El documental neix de la voluntat d'explorar els recursos que ofereix l'audiovisual per explicar un conflicte social. Partint d'aquesta premissa i de la cerca d'un tema que s'adeqüés a les nostres inquietuds culturals, la transformació del mapa de sales de cinema a la ciutat estava esdevenint un fet més que constatable. Arrel de la crisi econòmica, l'increment de l'IVA i la davallada de públic, sales com l'Urgell, l'Alexandra, el Nàpols, Els Renoir les Corts i una llarga llista de més de deu cinemes, tancaven les portes deixant el centre de Barcelona ple d'espais buits relegats a convertir-se en seus de multinacionals, gimnasos o supermercats.

En mig d'aquest caldo de cultiu, i amb la crisi consolidada i més o menys païda, van començar a sorgir iniciatives que oferien un altre tipus de cinema, amb propostes que semblaven retornar a les sales el caràcter personal que s'havia oblidat per tal d'abastar el màxim nombre d'espectadors possible. Apujaven la reixa sales i cinemes allunyats de les multisaes de *blockbuster*.

Vam trobar interessant doncs, explicar el panorama que s'estava dibuixant des d'aquesta òptica, des de les noves iniciatives i propostes que, adaptades a les tendències de consum cinematogràfic actuals, busquen marcar la diferència i oferir

una experiència cinematogràfica diferent als espectadors, ja sigui fomentant el cinema en clau de barri i versió original subtitulada en català, com és el cas dels Cinemes Texas; apostant pel cinefòrum i el valor afegit constant, com és el cas dels Girona; a través d'una programació només apta per cinèfils de professió i *Bistrot*, com la que ofereixen els ZumZeig i una cua d'etcèteres que passa per la Filmoteca de Catalunya, el Phenomena, els Boliche i altres expressions per recuperar l'espai cinematogràfic de valor afegit com Festivals de cinema, que porten temps consolidant-se i que cada cop tenen més seguidors, o projeccions en Centres Cívics o museus.

A mesura que anàvem configurant el discurs a través de les veus dels protagonistes, tant dels que s'havien vist obligats a tancar les seves sales, com els que havien obert, així com de l'administració pública, ens van anar apareixent nous interrogants que ens conduïen cap a portes que inicialment no ens havíem plantejat d'obrir; com és el cas de les "sales d'exhibició online", com la catalana Filmin, que també passen a configurar un mapa de consum cinematogràfic que no podem obviar si estem parlant de tendències actuals.

Durant el procés, també vam trobar la necessitat de recapitular i buscar en el passat similituds o canvis de paradigma que ens ajudessin a configurar i a entendre el mapa actual. És llavors quan vam topar amb Círculo A, la primera xarxa de cinemes d'Art i Assaig de l'estat configurada a les acaballes del franquisme, que programava sales a Barcelona i a altres ciutats, tractant el cinema des d'una òptica cinèfila i d'autor i donant un caràcter propi a totes i cada una de les seves sales a la Ciutat Comtal.

És per això que el tema del nostre documental s'ha anat teixint i construint poc a poc, i el que va començar amb l'experiència palpable de la transformació de la nostra ciutat, passant per la documentació d'articles i peces audiovisuals que dibuixaven un futur gris quasi negre a les sales d'exhibidors, es va anar convertint en tot un engranatge complex que més enllà d'analitzar la pròpia indústria, parla també del comportament social i cultural en el consum cinematogràfic, de la diversificació de formes i de la necessitat de reinventar-se i explorar noves vies d'expressió en temps convulsos.

Enfocament del tema

Veient la transformació que estava experimentant Barcelona pel que fa a les sales de cinema, ens vam plantejar el tractament que se'n feia als mitjans de comunicació. Gairebé tots els reportatges presentaven una òptica negativa, amb un ball de xifres desesperants sobre la davallada de públic i el tancament sistemàtic de cinemes. Trobàvem una mancança de peces que recollissin totes les noves propostes i que fessin una reflexió i un anàlisi profund sobre la transformació que en aquest sentit estava experimentat Barcelona i les opcions que oferien.

La voluntat d'aquest documental és fer un exercici d'observació optimista i posar el focus d'atenció cap a les propostes i iniciatives que neixen en mig de la crisi i que aposten per una forma particular d'apropar el cinema als espectadors. És un crit a marcar la diferència i a saber-se constantment reinventar, tot i que no sempre es tingui èxit, i a buscar la llum al fons del túnel. És per això, que sense obviar el teló de fons que ho emmarca, i tractant també d'on venim, ens volem centrar amb el cap on anem.

El segon exercici d'observació el volem centrar en el públic d'aquestes sales i l'acollida de les iniciatives per configurar un mapa de públics més o menys acurat, perquè la voluntat de totes les propostes és adreçar-se a un segment molt concret i recuperar el vincle entre les sales i els espectadors, entre propietaris i clients.

Historicitat del tema

Les tendències de consum cultural varien i evolucionen constantment influïdes per factors polítics, socials i tecnològics. El que determina les nostres predileccions és un aglomerat estructural complex que cada cop tendeix més a eixamplar-se i a globalitzar-se, tot i que, si observem detingudament, aquesta complexitat es manifesta i es pot analitzar, tal vegada, a nivell local.

Aquest documental persegueix dibuixar, a través de les noves propostes cinematogràfiques sorgides a Barcelona, un mapa de públics que situï el punt en què es troba l'exhibició cinematogràfica a la ciutat. Què espera trobar un espectador en una sala de cinema? a quina demanda responen les propostes que plantegen les noves

sales i la reinvençió de les antigues? Són propostes noves? Ens hem plantejat molts interrogants que mereixen una resposta profunda i reflexionada i que exigeixen una recapitulació històrica per veure l'evolució de les sales d'exhibició a la ciutat; des del franquisme, passant per la llarga consolidació d'una forta xarxa de cinemes, fins a la crisi que ha colpejat la indústria en els darrers anys. Tot aquest esdevenir històric ha marcat una pauta i uns usos i costums que han adoptat les diferents generacions i que s'arrossegueu fins avui en dia.

Val a dir, abans de seguir, que el que es detalla a continuació es fruit de la observació, de dades estadístiques aleatòries i de la recopilació d'informació a través de les entrevistes que conformen el documental. En cap cas són dades irrefutables.

Quan el cinema va arribar a Barcelona, passat un breu període d'interès de les classes acomodades, la gran expansió inicial es va donar gràcies a l'acollida que va tenir entre les classes socials més populars. Així doncs, el cine, des dels seus orígens, s'insereix en el món dels espectacles populars que van trobar el seu boom en el canvi de segle i es van anar assentant com a espectacle durant les dues primeres dècades del segle XX. Això ens ho explica l'Esteve Rimbau, Director de la Filmoteca de Catalunya, que insisteix en que "el cinema, de tots els espectacles, és un dels més barats ja que des dels seus orígens va ser concebut com a espectacle de masses".

Pel que fa a l'arquitectura pròpia dels establiments d'exhibició cinematogràfica (en un primer moment d'arribada s'exhibia en barracons) durant el primer terç del s. XX va passar a grans edificis de caire barroc concebuts com a teatres. En seria un exemple a Barcelona el Palacio del Cinema, anomenat llavors Pathé Palace. El 1928, ja hi havia a la Ciutat Comtal una cinquantena de cinemes.

En qüestió de dues dècades, En el terreny de l'exhibició i de la producció, l'any 1948, ja existeixen 127 sales de cinema a Barcelona i 18 productores. La classe mitjana urbana catalana era el sector més important de públic cinematogràfic, el major consumidor de cinema, tant del mercat local com estatal. Malgrat les dificultats i la mediocritat de la majoria dels films de producció nacional, hi havia una voluntat de fer sobreviure el cinema com a indústria, amb un públic propi, i no gràcies a l'Administració.

Durant el franquisme, el cinema que arribava a les pantalles barcelonines, així com a la resta de pantalles de l'estat, arribava mutilat i tractava temes que interessaven al

règim. El doblatge va jugar un paper fonamental alhora de tergiversar el significat dels films i estava obligat per llei, la majoria d'ells de producció americana. A les pantalles catalanes s'hi veien molt poques pel·lícules europees, no arribava cinema d'autor ni cinema d'Art i Assaig malgrat la consolidació de nous corrents cinematogràfics a Europa. Això explica el caire d'espectacle que durant tot el franquisme se li va donar al cinema, no era un espai cultural i educatiu si no més aviat un espai d'entreteniment i d'adoctrinament, on les pel·lícules deien allò que volia sentir el règim.

Les úniques mostres de cinema d'autor i d'Art i Assaig es podien visionar únicament en les seus dels diferents Instituts que els països europeus tenien en ciutats com Barcelona. Instituts que servien per mostrar la cultura i tradicions del país d'origen i que incloïen, com una mostra autòctona, el tipus de cinema que produïen. Així és com per primera vegada es van poder veure *Fellinis*, *Antonionis* i *Godards* en les pantalles catalanes, a través dels Instituts.

Els col·lectius que assistien a les sessions dels Instituts eren més aviat marginals, gent amb moltes ganes de cinema que esporàdicament feien excursions a Perpinyà per estar en contacte amb els corrents europeus. Llegien *Cahiers Du Cinema* i mostraven interès per tota aquesta mostra cultural que no arribava a Espanya.

El problema de que no arribessin aquest tipus de pel·lícules "no era tant culpa de la censura oficial (moltes d'aquestes pel·lícules no estaven censurades) sinó de la censura "econòmica", de la falta de ganes i de la desconeixença total que els propietaris, distribuïdors i exhibidors tenien sobre el cinema. Ells eren empresaris, no tenien ni idea de tot el que es produïa i de tot el que es feia, n'hi havia prou amb engegar el projector per tenir la sala plena a vessar" ens explica l'Antoni Kirchner.

Paral·lelament, el paper de la crítica cinematogràfica no ajudava. Els que exercien la professió de crítics eren professionals del periodisme sense criteri cinematogràfic, sense l'ull entrenat per destriar el gra de la palla, era una crítica que existia per ajudar a promocionar pel·lícules més que per fomentar l'esperit crític dels espectadors davant de la pantalla.

Un petit canvi va arribar a les pantalles espanyoles amb l'expansió del turisme. Espanya rebia anualment la visita de milers de visitants als que també es volia oferir, apart de sol i platja i ocis varis, cinema. Es va regular la llei per poder exhibir en VOSE a

ciutats amb més de 50.000 habitants. Va entrar una ràfega d'aire fresc i també es van començar a exhibir pel·lícules pròpies dels països dels visitants. Tot i no tractar-se d'Art i Assaig, començava a moure's alguna cosa.

Va ser llavors quan tres noms van irrompre en la indústria i van posar remei a la precarietat de les pantalles espanyoles. L'Antoni Kirchner, l'Àlex Gorina i en Jaume Figueras, formaven part d'una nova onada de crítics de cinema, que a diferència dels anteriors, havien estat en contacte amb els nous corrents i havien anat desenvolupant una mirada crítica que transmetien a través d'elles seves col·laboracions. Cansats del panorama cultural i cinematogràfic del país van decidir fer alguna cosa. Van contactar amb personal de Madrid que havia comprat alguns drets de pel·lícules que a ells els interessaven i van buscar locals a la ciutat de Barcelona que ells van començar a programar i a publicitar. Van crear la primera xarxa d'art i assaig de l'estat espanyol l'any 1967. Les sales que van integrar el que van anomenar Cercle A foren l'Alexis, l'Arcadia, l'Arcadin, l'Ars, Atenas, Aquitània i el Publi.

Es va revolucionar el panorama de l'exhibició i es van canviar les normes del joc. Per influència francesa van introduir, a banda de pel·lícules d'autor que es podien veure per primer cop, el dia de l'espectador els dilluns; van aturar les programacions continuades i van determinar les sessions de les 16, les 18, les 20 i les 22. També van idear els abonaments per veure cicles i van introduir el concepte "cicles" per referir-se als passis de pel·lícules d'un autor o d'una temàtica concreta. Van donar un caràcter personal i van marcar una línia per cada una de les sales que programaven i van començar a fer del cinema, de l'exhibició un espai de debat i d'idees. Van integrar dos conceptes llavors situats a les antípodes: l'espectacle i la cultura, "la gent va aprendre que es podia divertir veient cultura", explica l'Antoni Kirchner.

Aquest boom a la ciutat de Barcelona va assentar les bases d'un nou tipus de consum cinematogràfic, les sales del cercle A convivia amb les antigues sales de *blockbuster*, una cosa no va canviar l'altra, però el públic cinèfil tenia un lloc on fer-se les delícies. Les sales d'autor del cercle A progressivament van anar desapareixent o tancant per diverses raons, però l'exhibició havia fet un gir de 360 graus i havia emprès un camí de no retorn. Altres sales com el Rex van començar a exhibir aquest tipus de cinema, els

Verdi, Els Floridablanca, podríem dir que són l'herència de tot el que van promoure en Kirchner, en Gorina i en Figueras.

La televisió havia irromput amb força i les notícies i les pel·lícules havien trobat una nova via de difusió. Les sales de blockbuster es van anar situant en complexos comercials com a reinvençió pròpia perquè era on es començava a concentrar l'oci, en recintes perifèrics amb botigues, restaurants, sales de joc i cinemes.

El centre de la ciutat de Barcelona va conservar cinemes petits i també alguns de grans dels grups Balañá i Lauren els principals grans grups de distribució. Aquesta situació va ser més o menys sostenible fins a meitats dels 2000, quan Internet ja estava consolidat i integrat en les cases i les pel·lícules que es troben a la xarxa eren inabastables. El públic poc a poc va anar perdent la costum d'abarrotar les sales de cinema i l'exhibició tampoc no va trobar com diferenciar-se i diversificar o fortificar el seu producte. A més a més, la reconversió digital, amb un cost elevadíssim, va obligar moltes sales a tancar, així com la pujada de l'IVA. Els suports per consumir imatge van anar augmentant progressivament i el públic de les sales també va anar minvant.

Aquesta situació que porta anys definint-se, ha abocat el centre de Barcelona a omplir-se d'espais buits que abans albergaven cinemes. Als propietaris els ha deixat de ser rentable apostar per les sales i han venut o llogat els seus locals a grans multinacionals o activitats amb més aportació econòmic. En mig d'aquest caldo de cultiu i amb el debat sobre la taula de si les sales de cinema aniran desapareixent progressivament, noves sales han apujat la reixa. La seva idea i aposta és molt clara: recuperar els valors que havien fet triomfar el Cercle A, apostar per un tipus de cinema i marcar una línia concreta, donar un caràcter personal a les sales d'exhibició i crear clients en comptes d'espectadors. Adaptar-se al temps de les tauletes, els smartphones i Internet, per trobar com oferir una experiència cinematogràfica a l'espectador, a través de fer "cineclub", debats, esdeveniments concrets, etc. Oferir, en definitiva, serveis de valor afegit.

El públic, que més que mai està en contacte amb tot tipus d'expressions culturals i cinematogràfiques, necessita trobar un lloc de referència pel que fa a l'exhibició cinematogràfica, sobretot la generació que ha crescut davant de la televisió i amb

Internet inundant totes les esferes de la vida i és això, precisament, el que busquen oferir aquestes sales, recuperar el valor cultural i educatiu de cinema i recuperar-lo coma activitat social, crear espais de confluència d'opinions, on s'hi generin idees i on s'hi aprenguin coses.

Guió

INTRODUCCIÓ:

Música al ritme de les imatges presentades en forma d'stop motion. Es mostren imatges dels cinemes que han tancat, portades de diaris amb IVA 21%, les reformes dels cinemes Alexandra, etc. A través d'un zoom in-out passem a mostrar la cua dels cinemes Texas, l'entrada dels Girona plena de gent que assisteix a un acte, venda d'entrades, imatges de la cartellera dels Zumzeig i Bistrot posterior, veiem com s'omple la sala i com el pla fon a negre. Apareix el títol del nostre documental .

BLOC 1. PRESENTACIÓ DE LA PROBLEMÀTICA

Situem l'espectador. Què ha passat? Perquè moltes sales d'exhibició han fet aigües? Ens en parlen en Ramon Colom, antic propietari dels cinemes Alexandra, l'Antoni Kirchner, en qualitat d'expert i de persona en actiu vinculada a les diverses sales, la Sílvia Duran, encarregada de l'àrea de públics de l'ICEC (Institut Català de les Empreses Culturals). Ho alternem amb imatges dels cinemes tancats a la ciutat comtal. En aquest bloc parlem de l'IVA, reconversió digital de les sales, davallada de públic, etc.

BLOC 2. LES NOVES SALES

Un cop vista i presentada la problemàtica, intentem buscar respostes i alternatives. Què ha passat? Com sortim d'aquí? Realment les sales d'exhibició s'han de resignar a desaparèixer lentament? Quina és la clau per sobreviure? En parlem amb el Ricard Almazan, programador dels cinemes Texas; amb en Toni Espinosa, soci dels cinemes Girona; amb l'Esteban Bernatas, cap de sala dels Zumzeig; i amb l'Alfons Mas, dels Boliche. Cadascun ens explica la seva visió particular dels que ha passat i la seva

aposta. Ho alternem amb imatges dels cinemes, de la sala de projecció (des d'una analògica i des d'una digital), veiem els treballadors del cinema, en definitiva, reforcem el discurs dels protagonistes amb imatges. En aquest bloc també hi incloem la Sílvia Duran, en qualitat d'experta en públics que ens explica el comportament dels espectadors i parlem també amb l'Antoni Kirchner, cap dels sopar de cinema dels Boliche que ha heretat la tradició dels Alexandra i que ens parla també de círculo A, els seus esforços per marcar la diferencia i assentar unes bases que encara es mantenen avui en dia.

BLOC 3. ALTRES EXPRESSIONS QUE REFORÇEN LA TESI

Parlem aquí amb els organitzadors del d'A, la Fílmoteca de Catalunya, projeccions en museus i centres cívics, per veure que l'expressió cinematogràfica i audiovisual és molt present en la nostra societat i que hi ha voluntat d'organitzar i fer coses per a un públic incipient que és exigent i té ganes de veure cinema.

TANCAMENT

Presentem sobre negre els crèdits del documental i veiem com es buida la mateixa sala que hem vist omplir-se en començar el documental. Imatges acompanyades de música.

Documentació

La documentació principal a l'hora de realitzar el documental s'ha basat sobretot en articles publicats a diferents mitjans¹. La realitat és que no hi ha gaire literatura sobre el tema més enllà d'aquests articles, que com hem comentat abans tenen una òptica bastant pessimista. Així que la nostra feina ha estat precisament donar la volta al que diuen tots aquests reportatges per veure-ho des d'una perspectiva positiva, enfocada al cap on anem.

¹ Annex 1, pàg. 34

A part d'aquests articles, també ens hem basat en alguns reportatges audiovisuals realitzats per TV3 per l'espai Sense Ficció: "Buit, ple: la ciutat arítmica", que parla dels espais que han anat quedant buits a la ciutat i que fa incidència precisament en el cas de les Galeries Maldà, seu del Cinema Maldà; i, especialment, "L'últim fotograma", documental dirigit per Lali Colomé que fa un recorregut pels cinemes de tot Catalunya que han tingut serioses dificultats econòmiques a causa del canvi tecnològic que havia de viure el cinema. Com en el cas dels reportatges i articles escrits, aquets dos documentals tenen un punt de vista prou pessimista sobre el tema.

També volíem trobar informació sobre sales i públics més objectiva. Per això, vam consultar les webs de l'IDESCAT i de l'INE. Malgrat això, vam trobar que no hi havia informació actualitzada sobre el tema. Les últimes dades de l'IDESCAT són de 2008 i parlen de consum i pràctiques culturals en general, així que no aporten gaire llum a la problemàtica que estem tractant. D'altra banda, a l'INE vam trobar unes dades més concretes fins l'any 2013², i tot i que no estan desglossades ni explicades sí que aporten més informació en forma de fotografia del moment actual i l'evolució d'espectadors a les sales de cinema durant els últims 10 anys.

Per últim, també hem usat com a documentació els enllaços de recursos de l'ICEC³, que fan un resum de les dades privades sobre exhibició amb les quals treballa l'Institut Català de les Empreses Culturals.

Personatges

Des del principi teníem clar algunes de les tipologies de personatges que eren importants al nostre documental. Al no voler utilitzar un narrador omniscient, era fonamental la tria d'aquests personatges per construir el relat.

En primer lloc volíem parlar amb els **propietaris dels cinemes tancats** recentment: l'Alexandra, l'Urgell i el Lauren de Sant Andreu. Aquí hem trobat dues problemàtiques fonamentals: la primera, que al parlar de cinemes tancats estem parlant indirectament de negocis fallits, i és difícil trobar algú disposat a parlar de per què ha hagut de tancar el seu negoci; i la segona, que dos d'aquests cinemes són propietat respectivament del

² Annex 2, pàg. 48

³ Annex 3, pàg. 50 – Consultar arxius adjunts: ANNEX 3_01 i ANNEX 3_02

Grup Balañá i de Lauren Cinemas, dues empreses més grans i hermètiques, essent molt més difícil accedir a elles que a un propietari particular. Finalment, en aquest apartat, hem pogut parlar amb:

- Ramon Colom, ex-propietari dels cinemes Alexandra situats a la Rambla de Catalunya i que properament albergaran una botiga Mango.

En segon lloc, doncs, volíem parlar amb els **propietaris dels cinemes** que han obert recentment i que estan oferint una oferta plural i àmplia amb una bona resposta comercial. Hem pogut parlar amb:

- Alfons Mas, propietari dels Boliche
- Ricard Almazan, propietari dels Texas
- Nacho Cerdá, propietari dels Phenomena
- Esteban Bernatas, propietari dels Zumzeig.

Aquests eren els nostres 4 principals cinemes a analitzar, per tant són el principal fil conductor del documental.

En tercer lloc, vam ampliar fronteres i vam voler conversar també amb propietaris de cinemes petits i alternatius que, tot i que no han obert tant recentment, tenen una programació específica i no de gran consum. Aquests cinemes estan passant bons o mals moments, tenen circumstàncies diferents cada un d'ells, però pensem que la seva veu és igual o més important a l'hora de configurar el mapa de públics de Barcelona. Els propietaris d'aquests cinemes són:

- Toni Espinosa, propietari dels Girona
- Marta Rainè, propietària dels Méliès
- Natàlia Regàs, propietària dels Maldà.

Òbviament, en un documental d'aquestes característiques sempre és important comptar amb el punt de vista de l'**administració**, i més en un entorn fortament subvencionat com és el cinema – encara que durant el documental descobrirem que tot i que sí que es finança amb ajuts públics la producció de cinema, no és així amb les ajudes a l'exhibició. En aquest apartat, doncs, hem parlat amb:

- Sílvia Duran, responsable de l'Àrea de Públics de l'Institut Català de les Indústries Culturals. Amés de parlar-nos d'ajudes directes o indirectes també ens ha ajudat a aportar llum al mapa de públics de la ciutat de Barcelona.

Durant el transcurs d'aquestes entrevistes, hem entrevistat també a altres personatges que no s'escauen dins d'una categoria en concret.

- Antoni Kirchner, que com a professional del sector i un dels crítics de cinema més importants de Catalunya, ens va ajudar a posar en paraules tot allò que no teníem clar. A més, la seva implicació com a impulsor del Círculo A era vital com a background del documental, i també podia oferir un altre punt de vista des de l'administració al haver estat delegat de Cinematografia del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, així com ex-director de la Filmoteca de Catalunya.
- Esteve Riambau, director de la Filmoteca de Catalunya. Tot i que a l'inici del documental ens volíem centrar en els cinemes i prou, és inevitable parlar d'altres fórmules de consum cultural que cada cop van agafant més força i competeixen directament amb les sales d'exhibició; per això és una figura cabdal en el nostre anàlisi.
- Jaume Ripoll, director de la plataforma de cinema online de pagament Filmin, com a actor incident en les noves formes de veure cinema de qualitat des de casa nostra a través de les noves tecnologies.
- Anna Solà, co-directora de la cooperativa Drac Màgic i impulsora de la Mostra Internacional de Films de Dones. Ens parlarà de l'augment de festivals i mostres com a manera de veure cinema, i de quina sortida tenen les pel·lícules que es projecten en aquest tipus d'esdeveniments en el circuit de cinemes comercials.

Aquestes veus seran bàsiques per acabar de configurar el nostre mapa de públics.

Localitzacions

Està clar que les nostres principals localitzacions a l'hora de gravar el documental són els cinemes; i és molt important contextualitzar on és cada un d'aquests cinemes: es tracta d'un petit cinema particular al mig del barri, o està situat en un complex comercial a les afores? Hem de captar quin tipus de públic atrau cada cinema i en quin entorn urbà està situat. Quan sigui possible, també es gravarà a l'interior de cada una de les sales.

Els cinemes tancats

- Alexandra

Mil terrasses i restaurants donen la benvinguda a turistes i locals que passegen per la Rambla de Catalunya. Es respira bon ambient tot l'any en la part alta de la Rambla, i tots els que busquen tranquil·litat i bon menjar – i fugir de la *rambla de baix*, una versió urbanísticament qüestionable i turísticament explotada de l'exclusiu passeig –, pugen cada cop més amunt, més amunt... fins a l'alçada de Mallorca, on una gran llosa de pedra, de reminiscències neoclàssiques, penja de la paret buida, sense res a oferir. I el turista no s'hi fixa. Però el barceloní s'hi para, i s'ho mira, i es lamenta... doncs la llosa fa poc que és buida, i abans hi lluien les llampants lletres de bronze dels Cinemes Alexandra, amb la seva corona de metall cridant ben fort el seu estatus: "Sóc un dels mítics cinemes de Barcelona! En mi s'hi va forjar la història del cinema d'aquesta ciutat! No penso desaparèixer, no penso oblidar el meu llegat!"

Però una inversió no recuperada i el gust cada cop més generalitzat pel cinema en versió original va poder finalment amb aquestes meravelloses i plenes d'història 5 sales, que van tancar les seves portes el desembre del 2013. Si hi ha algun perdedor en aquesta història que intentem explicar, segurament el més clar és l'Alexandra. Ho va intentar tot: posar-se al dia tecnològicament, oferir una cartellera personalitzada, esdeveniments i xerrades amb il·lustres personatges de la faràndula cinematogràfica de la ciutat... Però res li va funcionar. Després de tancar, el seu destí és convertir-se en una botiga d'una gran cadena de roba. Passarà de ser un dels cinemes amb més personalitat de la ciutat a albergar una còpia del que ja té al davant i als costats; amarga ironia per l'Alexandra, doncs la seva llosa buida es trencarà d'aquí poc, a

mesura que estrangers i barcelonins entrin i surtin amb bosses plenes de roba clònica sense qüestionar-se què hi havia abans en aquest local.

- Urgell

El que fa temps va ser el buc insigne del poderós Grup Balañá va naufragar finalment el maig del 2013 quan va tancar les seves portes al públic. I és que l'Urgell, a priori, ho tenia tot per seguir sent la sala d'èxit que havia estat des que va obrir les seves portes el 1963: ubicació privilegiada en un carrer ample i de pas com és Comte d'Urgell, a l'eixample esquerre; bars i restaurants familiars a la vora, així com pàrkings i bona connexió amb el transport públic; una sala espectacular, la més gran de Barcelona, amb 1832 localitats; i portar a les seves esquenes haver estat la primera sala de la ciutat en estrenar grans èxits com "Bonny and Clyde", "ET" o "Superman".

Però precisament això ha estat la seva perdició. Amb l'aparició i expansió de les multisales, i més endavant amb la fugida dels cinemes de blockbusters als afores de la ciutat i als grans centres comercials, l'Urgell perdia poc a poc la seva identitat i raó de ser. I no ha estat suficient la inversió de Balañá per reviure'l, ni l'aparent èxit de les sessions Phenomena. El cinema d'esdeveniments no era el model de l'Urgell, i no va saber (o voler) adaptar-se a les noves tendències. I amb una sola sala, per espectacular que fos, no hi havia marge de maniobra per seguir l'estela del seu públic objectiu. Ara, després de mesos d'especulació, les entitats veïnals i l'Ajuntament han decidit el seu nou destí: demolició de la sala, creació d'un espai verd a l'interior de l'illa de cases i un supermercat dins l'edifici. Renovar-se o morir, diuen... i queda clar què va passar amb l'Urgell.

- Niza

Símbol de la lluita veïnal i segon cinema amb firma Balañá d'aquesta llista, el Niza és potser el cinema més "antic" d'aquesta dissertació. I diem antic perquè fa ja 10 anys que va tancar, i se suposa que estem parlant de cinemes que, per un motiu o altre, estan d'actualitat. Però és que des del 2005, el Niza s'ha transformat en un element clau que configura el mapa de la zona de la Sagrada Família, i és que a causa de la seva situació privilegiada amb vistes a la catedral, ha estat objecte de mil intents de pervertir la seva imatge per moldejar-la al gust del turista. Actualment, és una sala de ball; durant molt de temps, es va voler construir un hotel, projecte ara aturat a causa

de la pressió veïnal; i el seu destí, segons denunciïn els veïns, és una altra cadena de supermercats.

Però les associacions de veïns de la Sagrada Família no es volen rendir, i reclamen recuperar per al barri aquesta sala històrica, convertir-la en equipaments municipals i culturals, i seguir l'estela del que va ser el Niza en el seu moment: un lloc d'encontre on petits i grans van compartir la cultura per primer cop.

Els cinemes oberts però en perill

- Maldà

Els cinemes Maldà són els que tenen un handicap més elevat en tota aquesta llista. Per la seva cartellera semi-comercial i la seva situació privilegiada al centre de Barcelona, podria atraure a multitud de perfils i d'espectadors que passegen cada dia per davant de les seves portes. Però és precisament això, la gran afluència de gent, el que fa que cada cop sigui més invisible. Parteix d'un model urbanístic, la galeria, que va estar molt de moda un cop, però que ara té cada cop menys popularitat ja que la gent prefereix comprar a l'aire lliure o en centre comercial. I la seva petita entrada, sense gairebé un cartell lluminós que indiqui la seva presència, no ajuda a que la majoria de gent pensi que, efectivament, els cinemes Maldà havien tancat definitivament. Els milers de persones que passen cada dia per davant de les seves portes no s'hi queden; passen de llarg.

Però la voluntat és tenaç, i els propietaris del cinema, la Natàlia i el Víctor, no decauen en intentar reflotar el negoci i que Maldà sigui un altre cop sinònim d'esplendor, associat a una gran sala de cinema continu a preus populars. El desembre del 2014 van enviar una missiva per correu electrònic a agents rellevants del món cinematogràfic de Barcelona: associacions, escoles, personatges... on explicaven el seu propòsit i quines coses podíem fer nosaltres per ajudar a la seva situació. I és que el treball que tenen per endavant és titànic: recuperar un espai popular en un lloc de la ciutat cada cop més allunyat dels barcelonins i dedicat només al turista que hi passa ràpid. Però per això necessitem precisament projectes com aquest: perquè ens recorden que Barcelona és dels seus ciutadans, i que són els barcelonins els qui han de lluitar per mantenir la seva identitat.

Els cinemes oberts recentment i amb bona aflluència de públic

- Phenomena

L'última sensació de l'agenda moderna i de pares nostàlgics per igual ha estat l'experiència Phenomena. Després de néixer com a cicle de clàssics del cinema dels 70, 80 i 90s de seu canviant a diferents ciutats de l'Estat, i de provar sort a Barcelona als Urgell, els Phenomena de Nacho Cerdá van decidir instal·lar-se definitivament en un cinema tancat de barri entre Gràcia i Guinardó: a l'antic cinema Nàpols al carrer Sant Antoni Maria Claret, realitzant les obres necessàries i tornant a unir les seves dues sales en una de sola amb capacitat per a 400 espectadors.

Com funcionarà el que havia estat un cinema de barri amb una programació com la del Phenomena? La reposició de clàssics no sempre és una bona idea si no tens un públic assegurat. Però el seu context, de moment, juga a favor seu: la dreta de l'eixample és un barri familiar, perfecte per aquests pares joves (i no tan joves) que volen fer reviure als seus fills les experiències cinematogràfiques que els van marcar. I no només això, sinó que el fet d'estar a les portes de Gràcia atreu també a un públic jove amb inquietuds culturals, curios, amb un punt freak en el bon sentit de la paraula. Una mirada nostàlgica al passat que alhora té molt present la realitat en la qual es troba – no en va tenen gairebé 35.000 seguidors a Facebook –, aconseguint, al final, la perfecta simbiosi entre pel·lícules d'ahir i un públic d'avui.

- Texas

Un altre exemple de cinema de barri que recupera l'espai d'un antic cinema tancat (en aquest cas, els Lauren Gràcia del carrer Bailén, tancats els 2013) per fer-hi una proposta atrevida i dirigida a un públic familiar i de barri. Els Texas neixen de la mà de Ventura Pons i de Ricard Almazan amb la voluntat de recuperar un cinema històric a preus populars i amb una cartellera de reestrena semi-comercial, que ha provat ser un èxit entre el públic gracienc.

I és que el Texas té l'avantatge d'estar en una zona privilegiada, entre Gràcia i l'eixample dret, de tenir també amb l'aval d'un cinema de barri com eren els Lauren, i de comptar amb un públic fidel que dia sí dia també omple la seva entrada amb una cua que aconsegueix fer la volta a la cantonada. És l'opció ideal per a petits i grans del

barri quan volen fer alguna cosa diferent però a prop de casa, i a uns preus molt ajustats que fan que no anar al cinema per l'excusa dels diners ja només sigui això, una excusa.

- Boliche

Els Boliche, a diferència dels dos cinemes anteriors, no parteixen des de la perspectiva de recuperar un cinema històric i reconvertir-lo a un model més actual. Al contrari, és la voluntat d'un home, l'Alfons Mas, que va veure que mancaven cinemes en aquesta part central de la Diagonal de Barcelona, i més després del dolorós tancament de l'Alexandra. Així, podem dir que el Boliche va absorbir gran part del target del cinema de la Rambla Catalunya a l'oferir programació per a un públic adult, culte i reflexiu, i amb organitzacions d'esdeveniments diversos com ara els Sopars de Cinema amb l'Antoni Kirchner. Amb una diferència fonamental: a diferència de l'Alexandra, el Boliche és visionat amb versió original subtitulada, cosa que de vegades els pot fer perdre aquest públic més adult provinent de l'antic cinema, que estava acostumat a la versió doblada.

La seva situació en el que comença a ser la part alta de Barcelona dista molt del que podríem pensar que és el seu públic objectiu. No; no hi baixen yuppies des de Francesc Macià, sinó que la majoria de gent que hi acudeix són les entranyables senyores que venen des de Gràcia, o els universitaris amb un interès innat pel cinema, o les parelletes de turistes que han decidit escapar de l'imant que és el Passeig de Gràcia i regalar-se les orelles i la vista amb una temàtica molt més cultural. En definitiva, els Boliche són tot allò que un bon cinèfil necessita i desitja: bones pel·lícules en un ambient propici a comentar-les després entre xocolata amb xurros o una copa de vi.

- Girona

Els Girona van obrir les seves portes tal com els coneixem ara el passat 2010, i són potser els cinemes amb una proposta més clara i definida de tots els que tenim a la llista. I és que ells ho tenen clar: una part del seu públic és gent el barri de Gràcia que acudeix a les sessions de tarda amb el seu abonament (una idea innovadora que sembla que ha tingut molta acceptació i èxit); però la seva programació, canviant cada dia de cada setmana, està dirigida a col·lectius molt concrets que acudeixen de totes les parts de Barcelona. Cinema d'esdeveniments, que cada sessió estigui pensada per a

un grup de persones concret que no tenen perquè ser cinèfils. I aquí rau l'encant del Girona: és igual que no t'agradi el cinema, segur que tenen alguna cosa que s'escau amb els teus interessos i de la qual en pots aprendre, conèixer gent amb les mateixes inquietuds que tu i intercanviar debats interessants.

Així doncs, els Girona deixen de ser els enèsims cinemes de barri de Gràcia (aquests, situats al carrer Girona amb Còrsega, molt a prop dels Texas) i es converteixen en una opció amb molta personalitat i amb una aposta totalment diferent de la dels cinemes de la zona.

- Zumzeig

Deixem el barri de Gràcia per passar-nos a Sants. Situat al petit carrer Béjar d'aquest districte, el Zumzeig va obrir les seves portes el 2013 amb la voluntat de posar un cinema d'autor, independent i no-comercial en un barri que només fins aleshores només comptava amb les multisales de Arenas Barcelona. I és que amb l'aparent saturació de cinemes alternatius a altres parts de Barcelona, el barri de Sants quedava una mica despenjat de totes aquestes tendències.

Aquesta és la voluntat del Zumzeig Cinema, que busca un posicionament molt més cinèfil i no tan pensat pel gran públic del barri, ja que la seva programació atrevida (amb cinema d'autor europeu i americà, documentals, migmetratges, esdeveniments amb els autors, videoart...) atrau no només a gent de Sants, sino de tot Barcelona. Un altre element que també atrau tot aquest públic culte és precisament el seu bistrot, un lloc on gaudir d'un bon aperitiu mentre es comparteixen idees i impressions sobre la pel·lícula. Una sala amb capacitat per a 70 persones però que s'ha demostrat molt capaç d'integrar-se en l'entorn i d'atraure el seu públic tot i no estar en un emplaçament cèntric.

Equip

Pel que fa a l'equip necessari per dur a terme el projecte, vam intentar que fos propi o prestat perquè el finançament era molt escàs. Així doncs, vam aconseguir una càmera

tècnicament apta per gravar en FullHD (1920x1080px), un trípode per estabilitzar-la, un focus de llum per situacions en què poguéssim necessitar-la i un estabilitzador d'espatlla, per poder estabilitzar plans propis de la càmera en mà.

Pel que fa a la part sonora, l'equip bàsic va ser una gravadora, un micròfon de corbata lavalier i uns auriculars per anar controlant les preses a mesura que estaven sent enregistrades.

Per la part de postproducció, era necessari un ordinador potent, un disc dur amb capacitat per a més de 250GB des del qual poder treballar i el pack de programes necessaris per l'edició instal·lats i actualitzats en condicions.

MEMORIA DE PRODUCCIÓ DE DUES MIL BUTAQUES

Pla de rodatge

Després de la definició dels personatges i les localitzacions que calia que apareguessin al documental, vam acotar un pla de rodatge adaptat a les disponibilitats horàries de cadascun dels participants en el documental i vam intentar optimitzar els desplaçaments físics i de material, per zones i per jornades de treball. Algunes previsions de rodatge, presents en l'apartat de preproducció s'han vist descartades per la falta de predisposició dels propietaris i gerents a aparèixer en aquest documental. Així doncs, el calendari de dies de rodatge va ser el següent:

Sílvia Duran				
20/03/2015, 11:30-12:30h, ICEC (Passatge de la Banca, 1-3)				
Tipus de gravació	Material necessari	Tipus de plans	Anotacions	Altres
Entrevista	Càmera, objectiu, trípode, micròfon lavalier i gravadora	PM, PC i PDetall		
Ramón Colom				
20/03/2015, 20-21:30h, A casa seva (C/ Roger de Llúria)				
Entrevista	Càmera, objectiu, trípode, micròfon lavalier i gravadora	PG, PM, PC i PDetall	Possible repetició per falta de llum a les sales de la casa	
Cinemes Alexandra				
23/03/2015, 17:00-18:00H, Rbla. Catalunya, 90)				
Recursos	Càmera, Objectiu	PG, PM	Impossibilitat de plantar trípode sense el permís de l'Ajuntament	Edifici en obres. Coincident amb la jornada laboral dels paletes. persianes apujades.
Jaume Ripoll				
05/04/2015, 17:00-18:00h, Oficines de Filmin (C/ Plató, 26)				
Entrevista	Càmera, objectiu, trípode, lavalier i gravadora	PM, PC i PDetall		
Toni Espinosa				

24/03/2015, 13:00-14:00h Cinemes Girona (C/Girona, 179)				
Entrevista	Càmera, objectiu, trípode, micròfon lavaliera i gravadora	PM, PC.	Fresnels potents a la sala per poder il·luminar l'escena	
Cinemes Girona				
24/03/2015, 20:00-21:00h Cinemes Girona (C/Girona, 179)				
Esdeveniment	Càmera, objectiu, trípode, micròfon lavaliera i gravadora	PG, PM, plans descriptius de l'entorn	Entrevista a l'organitzador de l'esdeveniment i la relació amb els Girona	
Esteve Riambau				
04/05/2015, 12:00-13:00h Filmoteca de Catalunya, Pl. Salvador Seguí ,1)				
Entrevista	Càmera, objectiu, trípode, micròfon lavaliera i gravadora	PM, PC	Temps limitat	
Filmoteca de Catalunya				
04/05/2015, 12:00-13:00h (Pl. Salvador Seguí ,1)				
Recursos	Càmera, objectiu, trípode, micròfon lavaliera i gravadora	Plans descriptius. Interior i exterior de l'edifici		
Alfons Mas				
12/05/2015, 17:00-18:00h, Cinemes Boliche (Av. Diagonal, 508)				
Entrevista	Càmera, objectiu, trípode, micròfon lavaliera i gravadora	PM, PC	Gravar entre projeccions	
Cinemes Boliche				
12/05/2015, 18:00-19:00h, Cinemes Boliche (Av. Diagonal, 508)				
Recursos	Càmera, objectiu, trípode	Plans generals, descriptius de l'espai	No podem rodar més enllà de les pancartes principals	
Antoni Kirchner				
15/05/2015, 18:00-19:00h, Cinemes Boliche (Av. Diagonal, 508)				
Entrevista	Càmera, objectiu, trípode, lavaliera i gravadora	PC, PM	Narrador expert del documental	
Ricard Almazan				

19/05/2015, 14:00-15:00h. Cinemes Texas (C/ Bailén, 205)				
Entrevista	Càmera, objectiu, trípode, micròfon lavaliera i gravadora	PC, PM	Podem filmar-la a l'interior d'una sala	
Anna Solà				
20/05/2015, 17:45-18:30h. Drac Màgic (C/ Sant Pere Mitjà, 66)				
Entrevista	Càmera, objectiu, trípode, micròfon lavaliera i gravadora	PC, PM		
Cinemes Texas				
23/05/2015, 19:00h-20:00h (C/ Bailén, 205)				
Recursos	Càmera, objectiu, trípode	Plans Generals Descriptius	Podem gravar dins i fora	
Zumzeig Cinema				
27/05/2015, 19:00-19:30h (C/ Béjar, 53)				
Recursos	Càmera, objectiu	Plans Generals, Descriptius		
Cinema Phenomena				
28/05/2015, 18:30-19:00h (C/ Sant Antoni Maria Claret, 168)				
Recursos	Càmera, objectiu	Plans Generals i detall, descriptius	Exteriors i interiors.	

Rutina de rodatge

Els dies de rodatge han estat subjectes a la disponibilitat del material, la disponibilitat física del desplaçament de les realitzadores i la disponibilitat dels protagonistes del documental. Sempre que ha estat possible realitzar una inspecció de l'entorn d'enregistrament prèvia al rodatge s'ha dut a terme per tenir nocions de l'espai i veure si hi havia la necessitat d'utilitzar suports d'il·luminació o material addicional. D'altra banda, molts cops, hem fet una primera trobada amb els protagonistes *off the record* per establir una primera aproximació, trencar el gel i parlar-hi extensament per després veure què era el que més ens interessava i optimitzar el temps de rodatge. Aquest mètode ens ha ajudat en molts casos a que el personatge es desenvolupés millor davant de la càmera un cop creada l'atmosfera entre entrevistador, càmera i entrevistat.

La rutina de rodatge ha estat marcada per l'espai i els protagonistes, hi ha hagut dies de rodatge que hem tingut temps previ per habitar l'espai i comprovar tot el material abans de rodar i, d'altra banda, hi ha hagut dies de rodatge que per manca de temps o imprevistos hem hagut de tenir el set preparat en temps rècord i hem hagut de buscar solucions momentànies a problemes puntuals. Sempre però, hem dut a terme una comprovació de so, controlat constantment pel càmera durant el rodatge, una tria de l'objectiu més òptim segons el tipus de pla, però moldejable per anar obrint i tancant i jugant amb el ritme intern dels enregistraments, i sempre hem dut a terme la comprovació dels paràmetres de la càmera com La ISO, el diafragma, el control del color, l'enfocament, etc.

En la mesura del possible hem intentat dur a terme les entrevistes en espais descriptius dels propis personatges per tal que l'entorn proporcionés informació addicional a les paraules dels protagonistes. Així doncs, hem enregistrat en oficines, cases particulars i sobretot cinemes, hem utilitzat diversos espais reconeixibles d'un cinema per entrevistar els seus propietaris o gerents i sempre, després de les entrevistes pròpies que, com hem detallat en el pla de rodatge, han oscil·lat entre el pla mig i el pla curt, hem dut a terme preses de l'espai i plans recurs per animar rítmicament el documental de l'entorn de l'entrevista.

Pel que fa a la definició visual de les sales analitzades en el documental, hem tingut gairebé a totes una llibertat absoluta d'enregistrament. Així doncs, de cada una hem seleccionat plans òptims que definissin les característiques pròpies de cada espai i hem fet coincidir els dies de rodatge amb passis especials o amb esdeveniments puntuals que ajudessin a definir el caràcter i l'aposta de cada sala.

A mesura que el documental ha anat avançant també s'ha anat perfilant una estètica o un focus d'atenció cap a unes coses en detriment d'altres. Així doncs, cada cop més ràpidament, quan hem arribat al lloc de rodatge hem determinat gairebé sense premeditació allò que era important de capturar.

Criteris d'imatge

Els criteris d'imatge és una de les qüestions que més hem tingut presents durant tot el procés de producció. El documental havia de tenir una coherència discursiva però sobretot una coherència visual. Per això va ser molt important dur a terme un bon procés de preproducció en què vam traduir el discurs verbal a imatges i vam intentar seguir uns mateixos barems de llum i de color durant tot el rodatge en la mesura del possible, atès que al tractar-se d'un documental i no d'una ficció sempre hi ha elements que no es poden controlar del tot i sorpreses.

D'altra banda, amb el guió a la ma, hem decidit quins recursos eren necessaris per connectar els diferents blocs. També durant les entrevistes hem anat seguint el criteri de direccionalitat variada entre una entrevista i una altra que han d'anar correlacionades. Aquest indica que les mirades s'haurien de dirigir cap a diferents angles per donar "fals" ritme intern al documental.

La composició dels plans hem intentat que fos la més òptima visualment i descriptivament en la mesura del possible i hem intentat, que de cada sala, en sortissin tots aquells elements característics, captar la dominant cromàtica de l'espai en sintonia amb altres espais enregistrats, etc. Tot en pro de la continuïtat i coherència discursiva.

Format

Dues mil butaques ha estat enregistrat en full HD, un format de 1920x1080 amb una càmera reflex Nikon i un objectiu de 55mm. La decisió de gravar amb alta definició sorgeix de la voluntat de crear un producte professional per poder ser visionat en entorns on s'exigeix una certa qualitat i nivell d'imatge.

Valoració

Els rodatges s'han dut a terme satisfactòriament sense grans inconvenients. La disponibilitat i amabilitat dels gerents de sala ens ha facilitat molt la feina i hem pogut registrar pràcticament a tots els llocs on ho teníem planificat. Als que no hem pogut fer-ho com ara el Phenomena, hem buscat com a través de l'entrada i altres elements

es pot donar coherència discursiva i ens hem hagut d'adaptar ràpidament a les diverses situacions buscant vies d'escapament. Val a dir, que un dels problemes principals, tant de producció com de preproducció, ha estat que el món de l'exhibició és un món molt masculí i ens hem trobat amb un dèficit de veus femenines al llarg del documental. Hem intentat posant-hi remei buscant veus expertes relacionades amb el tema central de dones com la Sílvia Duran o l'Anna Solà.

A banda d'això, com hem dit, no ens hem trobat amb inconvenients tècnics ni impediments físics alhora de seguir la planificació de preproducció establerta.

MEMÒRIA DE POSTPRODUCCIÓ DE DUES MIL BUTAQUES

Edició

El procés d'edició ha estat present durant tota la construcció del documental. *Dues mil butaques* s'ha anat editant per blocs i no ha estat supeditat al calendari de rodatge, en tant que quan teníem material suficient, el netejàvem, destriàvem aquelles imatges que ens interessaven de les que eren més prescindibles i deixàvem els talls preparats per després, anar teixint el documental un cop tinguéssim totes les preses. L'edició s'ha dut a terme amb el programa Adobe Premiere CS6 i el programa Audition per qüestions relacionades amb el so.

Construcció del relat a través del muntatge

El muntatge és, segurament, una de les parts més importants en l'elaboració d'un documental. El muntatge dóna sentit a la successió d'imatges i construeix el relat de la problemàtica que s'aborda. El muntatge dóna ritme a la peça audiovisual, que pot passar de ser pausada a ser ràpida, d'afegir tensió a distensar; el muntatge és clau per narrar una història i la manera de fer-ho, s'ha de tenir molt ben pensada i calculada perquè de no ser així, es pot convertir en un procés molt llarg i feixuc.

Per construir el relat del documental, vam valorar en la fase de preproducció les parts implicades, tots aquells punts de vista necessaris per exposar allò que volíem narrar i vam elaborar un guió inicial que, un cop enregistrades les imatges, cobraria sentit en el procés de muntatge. Durant aquest procés, en un cas com el nostre, en que la columna vertebral del documental són entrevistes extenses i en profunditat amb les parts implicades, s'ha de tenir molt clar quin és el relat, no s'hi val a enllaçar declaracions, l'ordre de presentació li atorgarà un sentit o un altre i el farà més o menys entenedor. Fer-ho d'aquesta manera, sense un narrador conductor, té els seus avantatges i els seus inconvenients. D'una banda, el narrador en veu en *off* fa més fàcil la construcció del relat, però li dóna un cert distanciament, hi ha una veu no implicada que agafa l'espectador de la mà i el condueix. El fet que siguin els propis protagonistes els que vagin construint el discurs a través de les seves paraules li atorga un caràcter de

naturalitat i de transversalitat dels temes tractats. És per això que vam valorar les dues opcions i ens vam decantar finalment per la segona, que tot i haver de comptar amb una previsió més acurada ens semblava que funcionava millor en allò que ens proposàvem d'expressar.

Música

La música ha estat clau per acompanyar i harmonitzar el documental. La música dona ritme i anuncia un moment àlgid, una declaració important o intensifica un moment emotiu. Ajuda a dinamitzar les imatges i els hi aporta sentit. En el cas de reportatges o documentals com el nostre, la música és més un factor rítmic i d'acompanyament que un factor emotiu, per la voluntat de mostrar la realitat de la manera més honesta possible, sense artificis. És per això que hem utilitzat una música neutra i melòdica que ajudés a diferenciar la introducció de la resta del documental i donés ritme en moments concrets de la peça, com entre blocs. D'altra banda, també hi ha música diegètica que contenen les peces del propi documental.

Grafisme

Hem integrat, pel que fa al grafisme crèdits inicials, en sintonia amb l'estètica i la voluntat del documental; *chyrons* descriptius, per situar els personatges amb nom i càrrec; i crèdits i sentències finals. Un cop vam preveure els suports gràfics que necessitàvem vam acordar que havien d'anar en sintonia amb l'estètica general del documental, és a dir, que el grafisme ajudés a homogeneïtzar i donés sentit a la peça, destacant aquelles coses importants i apuntant sentit addicional, obrint i tancant el documental. Els grafismes s'han integrat amb el programa de composició After Effects del pack Adobe CS6.

Correcció de color i sonorització

Un cop vam tenir muntat el documental vam haver de fer una tasca acurada per donar-li la mateixa estètica i que els canvis d'espai i de llum no semblessin bruscos, al contrari, que l'harmonia entre la correlació de les imatges fos un fet i s'entengués el

documental com un tot conjunt. Els espais i les característiques de llum dels rodatges han anat canviant. Algunes seqüències van estar rodades en exteriors, altres en interiors, alguns més foscos i alguns més clars, tot i el canvi obvi de la temperatura del color entre els espais, vam intentar fer que tots presentessin un to cromàtic semblant i que, sempre que fos possible una qualitat òptima. Degut a situacions que no vam poder controlar, alguna peça ha exigít més correcció de color que les altres. És el cas de l'entrevista de Ramon Colom, no vam poder comprovar l'espai amb anterioritat, ja que es tractava del seu domicili i la il·luminació de tot l'espai era molt tènue, és per això que vam haver de forçar el vídeo per aconseguir que anés en sintonia amb les altres peces del documental.

El documental no només havia de tenir sentit visual si no també auditiu, el nivell dels àudios es van haver de regular per tal d'homogeneïtzar la peça i que no es notés un canvi molt brusc entre les diferents seqüències. Per dur a terme aquest procés, vam utilitzar el programa Audition, del pack Adobe, exclusiu per temes de sonorització.

Format d'exportació

Hem dut a terme varies exportacions pensades per diferents suports per visionar el documental. Una primera exportació la vam dur a terme en H.264 1920x1080, alta qualitat però en un format adequat per penjar el documental a les plataformes Youtube i Vimeo, per poder-ne fer difusió utilitzant totes les eines que ofereix Internet.

Una segona exportació es va dur a terme en el mateix format però variant el *bitrate* d'exportació, augmentant-lo per oferir una qualitat més alta per poder visionar la peça en pantalles de cinema, projectors o monitors que exigeixen més qualitat que una pantalla de 15 polsades.

Teixint el discurs, o per què no hem utilitzat algunes entrevistes

Durant la present memòria escrita hem mencionat diversos cops l'entrevista amb Ramon Colom, ex-gerent dels cinemes Alexandra amb qui vam parlar dels motius de la crisi de la indústria i del tancament de sales a Barcelona. Malgrat això, finalment hem decidit no incloure'l a l'edició final. Aquesta ha estat una decisió premeditada.

El nostre documental és bàsicament un teixit continu d'entrevistes que transmeten les idees principals dels seus actors. La presència de la veu de Ramon Colom, encara que interessantíssima i molt important a nivell del marc global del tema, no hi casava adequadament i en comptes d'enriquir el discurs, molt cops el tallava abruptament, ja que en el seu cas ens parla d'uns temes diferents als de la resta d'actors. Després de donar-hi voltes, ens vam adonar que realment el seu testimoni transmetia unes idees diferents que es contraposaven a la resta de cinemes i no ajudaven a teixir el discurs en la direcció que volíem. Per això, i amb un regust agredolç perquè realment creiem que el seu discurs és interessant, hem decidit no forçar-lo i no posar-lo al documental final.

Possibles ampliacions i vies de futur

El present documental ha esdevingut finalment un document empíric en el qual comptem amb les veus dels actors protagonistes de la història com a fil conductor principal. Malgrat això, el tema que tractem podria tenir molts altres punts de vista i diverses ampliacions que ens agradaria poder explorar en un futur.

Una d'elles es mitjançant la via estadística. Al principi de plantejar el documental, ens van preguntar precisament si seria necessària una aproximació estadística mitjançant enquestes a les cues dels cinemes, per saber de primera mà quin és el públic real d'aquestes sales, més enllà de les observacions subjectives que ens donen els directors i responsables dels cinemes. Però aquesta opció era difícil de portar a terme sense recursos humans i econòmics: necessàvem calcular i acotar de la forma el més acurada possible l'univers i la mostra necessàries perquè les enquestes fossin traslladables a tot el conjunt i fiables. Finalment vam descartar portar-ho a terme per aquests inconvenients, però sens dubte és una qüestió a tractar en profunditat en qualsevol ampliació d'aquest documental.

De la mateixa manera, també seria interessant analitzar totes les mostres estadístiques que es recullen des de l'Idescat, l'INE, l'ICEC i altres organismes públics de control de dades. D'igual manera que amb les enquestes a peu de cua, ens faltaven coneixements sobre la metodologia correcta i recursos humans per poder a dur un anàlisi exhaustiu i complet sobre aquestes dades que sens dubte seria molt interessant

analitzar, per poder comprovar i contrastar la informació estadística amb la empírica que ens ofereixen els diferents actors.

Per últim, sempre seria interessant haver tingut més temps i recursos per poder contactar amb els actors que no han pogut participar al documental, com ara el Nacho Cerdà del Phenomena o l'Esteve Bernatas del Zumzeig, així com d'altres cinemes que eren secundaris en el nostre documental però que segur que haurien tingut moltes coses a dir sobre aquesta problemàtica, com els responsables dels Méliès, els Maldà, i dels responsables de Balañá, Lauren o Cinesa. En una probable ampliació del documental aquests actors hi hauran d'ésser presents perquè puguin contribuir a elaborar un discurs amb encara més veus. També en aquest apartat hi escaurà l'entrevista finalment no inclosa amb Ramon Colom; en aquest cas sí que hi tindrà cabuda perquè hi haurà altres veus que parlarien des del seu mateix punt de vista.

De la mateixa manera, també es podria repetir tota aquesta recerca de manera professional, amb un pressupost ampli que permetés gaudir d'un bon equip d'imatge i so, així com de personal preparat per oferir un documental molt més treballat a nivell d'imatge i post-producció.

CONCLUSIONS

Abordar un documental d'aquestes característiques exigeix una dedicació que passa per un llarg procés de coneixement i descobriment de la temàtica, una evolució de la premissa i de la tesi que es persegueix i, finalment, una tasca transversal per teixir un discurs coherent a través de les veus dels protagonistes que sigui entenedor pel públic al que va dirigit.

Dues mil butaques ha estat una experiència gratificant on hem après dels errors comesos i on hem sabut trobar solucions en temps record a problemes puntuals. On hem intentat traçar una primera línia i fer una aproximació al món de l'exhibició a la ciutat de Barcelona però amb la consciència i voluntat de donar continuïtat al projecte. Per exemple, Investigant més a fons sobre públics, sobre els precedents marcats en l'exhibició pel Cercle A i sobre l'aflorament i diversificació constant de noves propostes, nous projectes i nous espais de projecció. La nostra investigació s'ha centrat en aproximar a l'espectador la importància d'anar al cinema i de conèixer l'oferta cultural de la seva ciutat, així com de generar debat sobre tot tipus de qüestions com les noves tecnologies, els usos i costums socials i la situació de la indústria cinematogràfica.

Val a dir, que hi ha un llarg camí per recórrer i que per temes d'agenda potser no hem pogut abraçar en el present projecte. Després d'haver dut a terme una recerca acurada, hem anat posant sobre la taula temes que estan relacionats directament amb la problemàtica tractada i que, sumats, defineixen una realitat social plena. En un futur, serviran per ampliar la peça que adjuntem en aquesta memòria i per perfilar aquells aspectes que exigeixen una reflexió més profunda i una aproximació més concreta.

ANNEXOS

ANNEX 1 – ARTICLES DIARIS

Phenomena s'instal·la al cine Nàpols (TIMEOUT)

dilluns, 13/10/2014 | Cinema, Ciutat

Després de quatre anys repartint experiències cinèfiles per diverses sales de la ciutat, els organitzadors de Phenomena han decidit fer un pas més enllà i reobriran el cine Nàpols (Sant Antoni Maria Claret, 168) com a seu del seva pròpia sala. El nou cine Phenomena obrirà a finals d'any, segons anuncia el seu director Nacho Cerdá, quan s'enllesteixin els més de 6 mesos d'obres que s'estan invertint en modernitzar les instal·lacions. Les dues sales que tenia el Nàpols es reuniran en un un únic espai que tindrà una súper pantalla de 15 metres. També s'han renovat les butaques i els projectors. Tot aquest esforç, explica Cerdá, té com a objectiu "recuperar l'experiència d'anar al cine com a ritual social, com als anys 70 o als cines de barri".

El nou cine Phenomena mantindrà l'esperit de les sessions que han estat oferint durant aquests primers quatre anys de vida 'itinerants'. Hi haurà programació de dimecres a diumenge, però no es caurà, assegura Cerdá, en la repetició de pel·lícules ni de cicles: dia nou, experiència nova. Per estrenar la sala, es recuperarà la primera sessió Phenomena: el programa doble de *Tiburón* i *Alien*. De fet, tota la primera setmana serà de celebració d'aquest Any Zero de Phenomena amb altres films que formen part de l'imaginari popular, com ara *Acorralado*. Cerdá també avança que la programació combinarà programes dobles, cicles—com un dedicat a Brian de Palma—, passis de pel·lícules no estrenades i clàssics de la sèrie B, amb Bruce Lee i Chuck Norris com a protagonistes, entre d'altres. Els preus de les entrades —important!— es mantindran com a les sessions actuals: uns 9 euros per a les sessions dobles i 6 euros per a les pel·lis individuals. En resum, bones notícies per als amants del cine!

La nueva sala de cine independiente y bistro Zumzeig de Barcelona abre este viernes (LA VANGUARDIA)

El espacio, ubicado en Hostafrancs, estará enfocado al cine de autor europeo y americano, a los documentales, medimétrajes, videoarte

Ocio | 02/10/2013 - 13:44h | Última actualización: 12/12/2013 - 11:53h

Barcelona. (EUROPA PRESS).-

La nueva sala de cine independiente Zumzeig de Barcelona, que también será bistro, abrirá sus puertas este viernes con una programación de tres sesiones diarias y una media de veinte películas al mes, según ha explicado este miércoles en rueda de prensa el director y fundador, Esteban Bernatas.

Este nuevo cine, ubicado en el número 54 de la calle Béjar de Sants-Montjuïc y con 70 butacas, proyectará cine de autor europeo, cine independiente americano, documentales, obras de artistas visuales, medimétrajes y autores nacionales e internacionales con una voz personal, pensados para un público joven, universitario y vanguardista.

De hecho, la ubicación de la sala está en un barrio con tradición asociativa - Hostafrancs-, bien comunicado a nivel de transporte público -por la cercanía con la plaza Espanya-, lejos del turismo y con densidad de población suficiente, ha explicado el director: "Será el único cine de Sants en versión original subtitulada", ha dicho. Los pases, a siete euros -cinco, la tarifa reducida- serán en versión original subtitulada en castellano y catalán, y están planteados como un lugar de encuentro con los directores y productores, que además den suficiente tiempo a las películas para llegar al "boca oreja".

El bar forma parte de esta apuesta: "Prefiero un bar y una pantalla, que dos pantallas", ha asegurado el director preguntados sobre la crisis del sector y la viabilidad económica del proyecto, y ha asegurado que una media de 15 personas diarias de media ya harían viable la sala; además de estudiar la posibilidad de comercializar abonos.

Los primeros estrenos inéditos a nivel estatal este mes de octubre serán *El encarcelamiento. La democracia en las redes del neoliberalismo*, de Richard Brouillete; *Dragonslayer*, de Tristan Patterson; *L'Âge atomique*, de Hélène Klotz, y *JJA*, de Gaëlle Boucand.

El espacio está equipado con tres proyectores de 16 milímetros, 35 milímetros y digital para "adaptarse" al formato original de las películas, además de sonido Dolby 7.1, y su nombre está inspirado en el sonido de los abejorros, "como una metáfora" de lo que será el espacio.

El cine Boliche reobre divendres com a sala especialitzada en V.O. subtitulada en català (ARA)

Tindrà quatre sales i combinarà cinema d'autor amb estrenes comercials. El promotor afirma que el projecte es "posa en marxa al marge de qualsevol opció dins l'àmbit polític"

ACN Barcelona | Actualitzada el 13/05/2013 14:23

El Boliche Cinemes obrirà de nou les portes aquest divendres 17 de maig amb una cartellera permanent en versió original i subtitulada en català. Comptarà amb quatre sales que combinaran cinema d'autor amb estrenes més comercials de renom i un "cinema de qualitat i de culte", segons afirma un dels promotors de la iniciativa, Rafael Dalmau, empresari que ja gestiona els cinemes Maldà i impulsor del projecte juntament amb Alfons Mas. També ha volgut apuntar que la iniciativa, que compta amb el suport de les principals distribuïdores, es "posa en marxa al marge de qualsevol opció dins l'àmbit polític".

Dalmau ha dit avui a la presentació que "els Boliche intenten recuperar cert esperit romàntic, reivindicant un cinema en versió original". Dalmau considera que "si el català s'ha normalitzat a la televisió, al teatre o als mitjans de comunicació, ja és hora que també s'accepti en els subtítols del cinema". Les quatre sales del cinema disposen de projectors digitals, cosa que "facilita el subtitulat en qualsevol idioma". Dalmau ha qualificat el projecte dels Boliche com "un cinema rar, encara que obert al públic".

El projecte d'Alfons Mas i Rafael Dalmau, empresari dels Cines Maldà, s'ha iniciat al marge d'ajudes oficials i aposta per una cartellera permanent en versió original i subtitulada en català complementada amb diverses activitats culturals, com festivals de cinema, cicles, conferències o activitats formatives. "Intentarem que en sis mesos sigui un cinema amb personalitat, cosa que es pot aconseguir escoltant el públic", ha comentat Dalmau. Encara que la idea és subtitular totes les pel·lícules, no se subtitularan, ha anunciat Alfons Mas, ni les pel·lícules espanyoles ni les llatinoamericanes. En nom de l'Acadèmia del Cinema Català, la seva directora, Montse Majench, ha assegurat que "l'Acadèmia té grans expectatives amb aquesta nova etapa dels Boliche, que podrien convertir-se, a més, en un espai per recuperar el ritual de les estrenes com se celebren arreu del món, com una festa".

Amb aquesta reobertura, la ciutat recupera les sales ubicades a l'Avinguda Diagonal 508, a l'antiga Casa Portabella. El Cine-Bar Boliche va obrir les portes l'abril del 1998 amb quatre minisales, i va tenir una dècada de vida. La capacitat de les quatre sales és de 105 butaques a les dues grans i de 74 i 65 a les dues petites.

¿Cines en crisis? Rebajas a la vista (EL PAIS)

Exhibidores, distribuidores y productores negocian una importante reducción en el precio

La recaudación ha caído un 40% en un año

ROCÍO GARCÍA Madrid 25 MAY 2013 - 00:33 CET

Las luces rojas se han encendido y no hay manera de apagarlas. Y por si algo faltaba, se acercan el sol y los calores. La alarma ante la caída libre de la asistencia a las salas de cine —el pavor de cada lunes ante los datos del fin de semana es latente— ha puesto en estado de alerta a la industria. Los cambios en los hábitos de consumo, los efectos colaterales o más bien frontales de la piratería, la subida del IVA cultural hasta el 21% y los malos tiempos para el bolsillo del respetable han forjado el desastre. Consecuencia de todo ello: distribuidores y exhibidores, hasta hace poco sectores rivales y con tensiones continuas, han aparcado sus armas de guerra y están a la búsqueda de un frente común para estudiar cómo volver a conquistar al espectador.

La última reunión se celebró en Madrid el jueves. “Debemos dar una respuesta conjunta para que sea fuerte. Hoy por hoy, si no hay pastel para compartir lo de menos es lo que nos puede tocar de ese pastel”, sentencia el presidente de los exhibidores españoles, Juan Ramón Gómez Fabra, quien no oculta su preocupación ante el estado de cosas. No es para menos. Desde que Pedro Pérez, presidente de la FAPAE (Federación de Asociaciones de Productores Audiovisuales de España) anunciara en Málaga, que el fin de semana del 19 al 21 de abril había sido el peor de la historia del cine español —solo acudieron a las salas 499.000 espectadores—, la situación no ha mejorado. Es más, ha habido algún otro fin de semana peor. Y catastrófico si se compara con los mismos periodos del año pasado. 26-28 abril: 970.000 espectadores (1.547.000 en 2012). 3-5 de mayo: 564.000 espectadores (1.175.000 en 2012). 10-12 de mayo: 486.000 espectadores (864.000 en 2012). 17-19 de mayo: 591.000 espectadores (851.000 en 2012). Si este descenso se analiza en términos de recaudación, la cifra es de una reducción del 40%.

No hay soluciones mágicas, pero en el sector ya se empieza a defender una bajada en el precio de las entradas —la media está en 7,2 euros desde la subida del IVA, pero la realidad es que la mayoría supera los 9 euros—, además de explorar otras fórmulas. “No somos nadie sin los espectadores. La crisis de consumo generalizado y la brutal

subida del IVA ha contribuido a alejar a la gente de las salas, que se ha echado en los brazos de la piratería, más cuando el Gobierno no parece tener ninguna intención de regularla, pero la realidad es que debemos de buscar soluciones y una de ellas pasa por bajar el precio de las entradas al cine”, asegura Felipe Ortiz, responsable de la distribuidora TriPictures. “Los cines deberían volver a los precios de hace cuatro años. Una entrada no debería de costar más de siete euros. Las promociones de algunas cadenas solo las entienden los que van mucho al cine y nuestra obligación es la de recuperar a ese espectador que va de vez en cuando y que ha dejado de ir porque considera que el precio de la entrada es cara”, explica.

El primer experimento llega ya este fin de semana de la mano de A contracorriente. A cualquier espectador que compre una entrada de esta distribuidora de las cinco películas que tienen previsto su estreno próximamente (*Insensibles, Un amigo para Frank, Llévame a la luna, Antes del anochecer y Kon Tiki*) se le regalará otra de ese paquete. A pesar de que su consejero delegado, Adolfo Blanco, opina que el cine “no es caro” y de que la propia industria ha centrado demasiado su denuncia en la subida del IVA —“estamos logrando la percepción de que el cine es un espectáculo más caro de lo que es”, asegura—, sí reconoce que para muchos espectadores supone un sacrificio en estos tiempos de crisis.

Los exhibidores se muestran cautos, a sabiendas de que fijar precios comunes es contrario a las leyes de la competencia y de que las políticas comerciales son exclusivas de cada cadena. Pero aún así, hay algunos que se muestran partidarios públicamente de tomar la medida de rebajar los precios. Enrique González Macho, propietario de la cadena Renoir y que ha visto cómo la crisis se ha llevado por delante su distribuidora Alta Films, asegura que sería bueno ir en esa dirección. “Lo que sí creo es que ese descenso debe ir acompañado de una gran campaña de promoción para dar a conocer a la gente que los precios han bajado, porque al estar hablando de una cifra no muy elevada, la subida puede pasar desapercibida”.

Enrique Pérez, dueño de los cines Verdi, que ofrece diferentes opciones según sesiones, horas y días, no cree que el precio sea un elemento disuasorio a la hora de acudir a una sala y centra sus críticas en el IVA y en la falta de política del Gobierno contra la piratería. “El documental *Searching for Sugar Man* lleva 13 semanas en cartel y no ha perdido público, incluso viene más gente a las sesiones más caras”, añade. La

preocupación también alcanza a los productores, que ven como sus películas no tienen la aceptación deseada. “Algo grave está pasando, estamos en situación de alerta”, dice Agustín Almodóvar, que mantiene conversaciones para que *Los amantes pasajeros* se reestrene este verano a un precio reducido.

La entrada en España, de las más caras

LUIS DONCEL

La subida del IVA ha sido la puntilla para un sector que lleva años perdiendo espectadores. En 2010, los cines españoles vendían más de 100 millones de entradas, pero dos años más tarde esa cifra había caído por debajo de 94 millones. Solo seis países de la UE sufrieron un deterioro más preocupante.

Pero si 2012 fue muy malo, este año amenaza con ser peor. Antes de que el Gobierno decidiera que, de un día para otro, comprar una entrada iba a resultar muchísimo más caro, el precio que pagaban los españoles era ligeramente inferior al de los europeos. Ver *Skyfall* —la película más taquillera del año pasado— costaba en España 6,5 euros, tan solo 20 céntimos menos que la media europea. Pero España está escalando puestos en esta clasificación hasta ponerse cada vez más cerca de países como Suecia, donde la entrada cuesta más de 11 euros.

El *ivazo* disparó el coste medio de la entrada hasta 7,2 euros, lo que catapultaría a España hasta el *top 10* de los países donde ir al cine es más caro. En este listado están también los países nórdicos o Alemania. La diferencia es que allí el paro está en niveles mínimos y el nivel de vida es considerablemente más alto.

Pese a que el número de espectadores ha caído un 8% en dos años, las cosas podrían haber ido mucho peor. Porque la recaudación de los cines españoles se salvó en 2012 gracias al bombazo de Juan Antonio Bayona. “En el último trimestre se produjo la remontada, gracias a *Lo imposible*, la producción española con mayor recaudación a nivel nacional de todos los tiempos. Su éxito ayudó a paliar el efecto que la subida del IVA podría haber tenido”, señala Julio Talavera, analista del Observatorio Audiovisual Europeo.

Los multicines se imponen a las salas históricas en Barcelona (EL PAIS)

El 19 de diciembre cierra el Alexandra y al día siguiente se inaugura el Balmes del grupo Balaña

BLANCA CIA Barcelona 12 DIC 2013 - 13:18 CET

Barcelona sigue sufriendo el goteo de cierres de salas históricas de cine pero, a la vez, saluda la apertura de nuevos espacios. El jueves próximo las pantallas del Alexandra se apagarán para siempre y un día más tarde los proyectores del flamante Balmes Multicines, del grupo Balaña, se iluminarán. Otro complejo de salas de cine, el de la Maquinista, ofrece el último grito en avances de imagen y sonido en la sala Dolby a partir de este fin de semana. Las modernas multisalas están ganando la partida a las históricas.

Las cinco salas del cine Alexandra cada vez estaban más vacías, lo que no es una novedad en los últimos años en los cines acuciados por la crisis, los efectos de la subida del IVA y la piratería. El pasado mes de mayo cerró el cine Urgell, también del grupo Balaña. Sus 1.832 butacas -era el cine más grande de Barcelona- estaban cada vez más vacías. En agosto pasado, cerró el Lauren Gràcia por idéntico motivo. Y más: el Rex en 2010, el Palacio del Cinema en 2001, Renoir Les Corts y el Lauren Sant Andreu en 2012.

El Alexandra cerrará el jueves tras 64 años de películas. Hace siete años afrontó la renovación de las instalaciones y ahora tenía pendiente la digitalización de las salas. Una reconversión que han de acometer todavía el 42,6% de los cines de Cataluña y cuya necesaria inversión se suma ahora al crítico momento que atraviesa el cine. Una transformación en la que la ayuda pública es simbólica como lo demuestra que el departamento de Cultura haya asignado una partida de algo más de 200.000 euros para ese fin.

El Colegio de Directores y Directoras de Cine de Cataluña ha lamentado el cierre de un tipo de salas que siempre han ofrecido una cuidada programación y "ha reservado espacio al cine catalán", señalaba el director de cine Lluís Valentí. El Alexandra estaba dirigido en la última época por Ramon Colom, periodista y actualmente director del programa *Millenium* de TV3 y que ayer fue nombrado presidente de la Federación de Asociaciones de Productores Audiovisuales de España (FAPAE). El cine, con una excelente ubicación en la rambla de Catalunya, se convertirá en un establecimiento de

alimentación. El cine se despedirá con *La niñera moderna*, de Walter Lang, la misma película con la que abrió.

La otra cara de la moneda es la apertura de Balmes Multicines que pone en el mercado 1.661 localidades en 12 salas de cine comercial en versión original subtitulada, en formato grada y equipadas con la última tecnología digital. Dos de ellas disponen de tecnología 3D y una incorpora además el nuevo sistema de sonido envolvente Dolby Atmos. El Balmes Multicines se ha levantado en un solar en cierto modo maldito del distrito Sarrià-Sant Gervasi. Iba a ser el Auditori Maném, un proyecto malogrado del compositor Joan Maném que quiso donar a la ciudad un teatro de ópera. El edificio de tres pisos, que fue adquirido por el grupo Balañá a la familia Maném, se acabó derribando tras el abandono de las obras y tras protestas vecinales. En 2005, se empezó a construir el que albergará el cine. Abrirá con todas las localidades ocupadas ya que la promoción especial de un euro se agotó inmediatamente, según apuntaron portavoces del grupo Balañá. Dejaron claro que se trata "solo" de una promoción de salida. Es decir, que, en principio, no se suman a la guerra de precios que se ha desatado en el sector con promociones y descuentos algunos días de la semana, en el caso de Cinesa, o de abonos anuales, como los Cines Girona que ofertan una nueva acción; 60 euros todo 2014.

UNA HISTORIA DE AMOR AL SÉPTIMO ARTE

Objetivo: salvar el cine Maldà (EL PERIODICO)

La única sala de sesión continua de la ciudad lanza una campaña para evitar su desaparición

Barcelona > 26-12-2014 > 21:33

CRISTINA SAVALL / BARCELONA

El último trimestre del 2014 ha sido desdichado para Xavier Escrivà y Natàlia Regàs, programadores, taquilleros y proyeccionistas del céntrico cine Maldà, la única sala de sesión continua que perdura en Barcelona. De películas de 35 milímetros en versión original subtitulada, para más información. La media diaria de espectadores no alcanzaba la quincena. Con esos escasos ingresos no podían cubrir gastos de alquiler ni sueldos y el futuro cobraba forma de nubarrones. Por ello, juntos han emprendido una campaña de rescate para salvar el histórico cine de las galerías Maldà, fundado en 1945.

«Se nos rompió el alma, tanto esfuerzo desde que asumí la dirección en el 2010 y el público nos daba la espalda. Pero no quisimos rendirnos. La experiencia de ir al cine no puede estar devaluada», manifiesta Escrivà, que no quiere que se pierda este patrimonio de Barcelona, el cine más antiguo de una única pantalla de Barcelona, situado en la calle del Pi, «envuelto de galerías de arte y de antiguas chocolaterías», enumera, en referencia a las cercanas plaza del Pi y la calle peatonal de Petritxol. Aunque muchas tiendas tradicionales están desapareciendo. «El cine Maldà es uno de los últimos baluartes que, aunque herido, se mantienen en pie en el Gòtic», considera.

Su lucha es titánica para que no siga aumentando el listado de víctimas del tsunami que ha hundido a salas tan emblemáticas como el Palacio del Cinema, Alexandra, Urgell, Renoir-Les Corts, Novedades, Rex y Club Coliseum. «Somos conscientes de que no disponemos de un sonido Atmos ni de un superproyector DCP, que como mínimo cuesta 60.000 euros, pero las películas que programamos no requieren de la tecnología más avanzada para disfrutarlas», argumentan los programadores, que en estos momentos tienen en cartel *Boyhood*, de Richard Linklater; *Nunca es demasiado tarde*, de Uberto Pasolini, y *Paris-Manhattan*, de Sophie Lellouche, entre otros títulos de reciente estreno.

Escrivà comenzó a trabajar en el cine hace 25 años, marcando los tíquets en la entrada de esta sala que en sus orígenes ofrecía un programa doble de cine de barrio dedicado a películas de reestreno. «En cierta manera sigue igual porque el público que compra una entrada puede quedarse a ver más de una película el mismo día. En Barcelona no hay otro cine con esta oferta y creo que en toda España, tampoco», valora.

Granitos de arena

Las propuestas para que el público vuelva a hacer cola ante este cine con 206 butacas son diversas. *Solo con vuestro granito de arena salvaremos el cine Maldà* es el eslógan que cuelga al lado de la ventanilla de la taquilla, esa minúscula habitación llena de carteles de películas, en la que pasan horas y horas, día tras día, ya que la sala nunca cierra, desde la una de la tarde hasta la medianoche.

«Organizamos pases para escuelas, para casals de abuelos y para madres que quieren venir acompañadas de sus bebés, y sesiones sorpresa, en las que el espectador paga lo que considere oportuno una vez finalizada la película. También sorteos de carteles de películas y de una preciosa lámpara decorada con fotogramas. Regalamos galletas el cookie day y otros días, una caña en el bar de al lado», explican los programadores. Además de promociones, abonos temporales, carnets anuales y descuentos. «Los lunes la entrada solo cuesta cinco euros, y los miércoles, cuatro», informan. El fin de toda la campaña es de supervivencia básica: poder pagar a las distribuidoras, los sueldos, el alquiler del local, el seguro, el mantenimiento de la sala y las facturas de agua y de luz. Esta última, «astronómica», ya que ronda los 2.000 euros al mes.

El problema es que el pasado reciente del cine no ha ayudado. «Muchos barceloneses no saben que estamos abiertos», explica Escrivà. Razón no le falta. «En el 2003 una oscura operación conducida por un funcionario corrupto del ayuntamiento derivó en el cierre del cine. Cuatro años después, cuando estaba totalmente abandonado, un empresario de la India volvió a abrir la sala para programar cine de Bollywood. El invento fracasó por el deficiente planteamiento comercial y artístico. Volvió a cerrar en el 2009», relata Escrivà.

Que el agua no se escape

Están los dos solos aguantando «las compuertas» de una gigantesca presa. «Por suerte, los propietarios del local nos ayudan a tapar las grietas para que el agua no se

escape. Nos han demostrado que apoyan el cine en unos momentos difíciles», dice en alusión a la familia Vilallonga.

Regàs, licenciada en Comunicación Audiovisual y en Dirección de Fotografía, conoció a Escrivà cuando a principios del 2014 rodaba un documental sobre los cines de Barcelona que aún proyectaban en sistema analógico. «Nos hicimos amigos y siempre que podía le iba a ver a la taquilla. Estaba solo llevando el cine. Le veía como un hámster atrapado en una jaula. Un día me preguntó si conocía a alguien que le pudiera ayudar. 'Yo', le dije. Y así empezó esta relación de Cinema Paradiso. He aprendido mucho, me he sentido como Toto, el niño que protagoniza la película», confiesa la documentalista.

Barcelona, ciutat de cines tancats

■ Deu sales il·lustres en el passat sumen anys abandonades en carrers cèntrics

■ L'elevada inversió que requereixen i la crisi dificulten la seva transformació

CRISTINA SAVALL
BARCELONA

DISSABTE, 17 DE MAIG DEL 2014

El mapa actual dels cines de Barcelona gairebé no té relació amb el de finals del segle XX. Des d'aleshores, la capital catalana pateix un degoteig de tancaments de sales històriques i moltes d'elles s'han anat transformant en espais fantasmagòrics en cèntrics carrers de la ciutat. Són almenys 10 els cines que en aquests moments es troben abandonats amb les portes tancades i sense llum a les façanes, encara que alguns ja tenen escrit el seu destí amb permisos aprovats per l'Administració municipal.

En la trista llista de cadàvers apareixen el Rex, el Palacio del Cinema, el Renoir Les Corts, les sales de l'empresa Lauren a Sant Andreu i a Gràcia, l'Alexandra, el Novedades, el Nàpols, el Casablanca i l'Urgell, la sala més gran que fins a l'any passat tenia la ciutat. La crisi immobiliària i l'elevada inversió que requereixen aquests locals han propiciat que es mantinguin ancorats en el passat. Jordi Toboso, directiu de la immobiliària Jones Lang LaSalle, explica que la crisi del seu sector ha influït a l'hora de fer que aquests grans espais estiguin momificats. «La mateixa crisi ha propiciat aquest abandonament. Però en aquests moments, el mercat comença a veure la llum i hi ha interès a invertir en grans locals», assegura.

De tots ells, únicament el Lauren de Gràcia renaixerà com a cine aquest mateix any per iniciativa d'un grup d'empresaris cinematogràfics encapçalats pel director Ventura Pons. Va estar a punt de convertir-se en un supermercat, que ha estat un destí habitual de molts cines de barri com el desaparegut Bailèn. Segons informa l'ajuntament del districte de Gràcia, un nou propietari ha tramitat el permís per fer-hi «petites obres de millora» que no afectaran l'estructura.

El Grup Balañá és propietari de diversos immobles desemparats que en els seus dies de glòria van acollir carismàtics cines com el Palacio del Cinema, que no es pot enderrocar perquè és un Bé d'Interès Urbanístic catalogat per l'ajuntament amb el nivell C. «Té una llicència antiga del 1955 per a l'activitat cinematogràfica», assegura un tècnic de l'Ajuntament de Barcelona.

L'Urgell i el Novedades també són propietat de Balañá. Tots dos tenen una qualificació 13a, que permet molts usos. Des d'oficines i vivendes fins a centres sanitaris i gimnasos. «L'Urgell té una llicència d'enderrocament parcial i de tancament d'obertures», indica la mateixa font.

En aquesta mateixa categoria 13a es troben el Nàpols i l'Alexandra. La sala de la Rambla de Catalunya és propietat de la societat Rambla 90, que està tramitant els permisos per ampliar l'hotel Alexandra del carrer de Mallorca. «Encara està verda, però la reforma prevista

ocuparia una part de l'aforament del cine, no tot. També es portaran a terme obres per a altres espais comercials amb entrada des del carrer», explica Carles Borrell, arquitecte que representa Rambla 90.

La Caldera, centre de creació de dansa i arts escèniques, es traslladarà pròximament al lloc que ocupaven els cines Renoir de les Corts, que ja està en obres. «Serà un local d'assaig i d'exhibició», informa un portaveu del districte de les Corts. L'espai on hi havia els Lauren Sant Andreu és un local municipal. «L'ajuntament està negociant amb els creditors de Lauren perquè pugui ser viable un projecte cultural, si és possible vinculat amb el món del cine. La idea és que una de les antigues sales s'incorpori al SAT-Teatre», assenyala un tècnic del consistori.

Igual que va passar amb el cine París, els Casablanca es transformaran en una botiga, destí molt diferent del del Rex, que a l'estar qualificat com a 17/6 es troba en un enclavament en transformació d'ús a zona verda.

Llucilà Homs, responsable de la direcció de Promoció de Sectors Culturals de l'Institut de Cultura (ICUB), assegura que el cine segueix sent un negoci encara que hagin tancat tantes sales. «El sector viu una regeneració després de la mort del model de més de mil butaques. I els nous usos deriven l'espectador a les multisales», comenta Homs, que insisteix que cada cine que desapareix a Barcelona és una desgràcia. «Però aquests últims mesos la Filmoteca té cues a l'entrada i han obert dues sales noves en versió original : Cinemes Zumzeig i Balmes Multicines i s'ha recuperat El Boliche».

ANNEX 2 – DADES INE

CINES I SALES D'EXHIBICIÓ

Any	Cinemes	Sales d'exhibició
2003	206	780
2004	197	779
2005	185	783
2006	176	771
2007	178	195
2008	172	774
2009	171	780
2010	167	784
2011	172	799
2012	163	782
2013	161	789

ESPECTADORS

Any	Valor absolut en milions d'espectadors
2000	27,9
2001	30,2
2002	29,6
2003	28,9
2004	29
2005	25,4
2006	24,4
2007	23,7
2008	21,9
2009	22,6
2010	20,2
2011	19,8
2012	18,5
2013	16

Any	Espectadors per sala
2000	43.111
2001	43.479
2002	39.311
2003	37.103
2004	37.290
2005	32.421
2006	31.638
2007	29.826
2008	28.335
2009	28.944
2010	25.745
2011	24.797
2012	23.626
2013	20.226

Any	Assistència mitjana per habitant
2000	4,5
2001	4,8
2002	4,7
2003	4,5
2004	4,4
2005	3,7
2006	3,5
2007	3,3
2008	3
2009	3,1
2010	2,8
2011	2,7
2012	2,5
2013	2,1

DESPESA

Any	Valor absolut en milions d'euros
2000	119,5
2001	138,2
2002	140,6
2003	144,3
2004	149,8
2005	136
2006	138
2007	140,7
2008	135,7
2009	147,6
2010	139,7
2011	134,7
2012	127,2
2013	109

Any	Despesa mitjana per espectador en €
2000	4,3
2001	4,6
2002	4,8
2003	5
2004	5,2
2005	5,4
2006	5,7
2007	5,9
2008	6,2
2009	6,5
2010	6,9
2011	6,8
2012	6,9
2013	6,8

Any	Despesa mitjana per habitant
2000	19,2
2001	22
2002	22
2003	22
2004	22,3
2005	19,8
2006	19,7
2007	19,7
2008	18,6
2009	19,9
2010	18,7
2011	18
2012	16,9
2013	14,6

ANNEX 3 – DOCUMENTS ICEC

En el present annex s'inclouen captures de pantalla de les informacions més rellevants per al tema que ens ocupa dels següents documents proporcionats per l'ICEC. Si voleu consultar els documents complets, els podeu trobar als arxius adjunts o a la pàgina de l'ICEC:

http://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/icec,

dins dels apartats:

Publicacions: http://issuu.com/icec_generalitat/stacks

Memòria:

http://issuu.com/icec_generalitat/stacks/b136959e10d54ec5ac568af25a9cbb9b

● L'ICEC I L'AUDIOVISUAL

OBJECTIUS

- Fomentar l'audiovisual en català i amb talent català.
- Reforçar la cadena de valor: formació, desenvolupament, producció, distribució, exhibició, internacionalització.
- Potenciar el coneixement audiovisual i, per tant, el seu consum.
- Oferir serveis de qualitat al sector en el marc de les seves competències administratives: registre d'empreses audiovisuals, qualificació d'obres, acceptació de coproduccions, control de taquilla, central de dades.

LÍNIES D'ACTUACIÓ

Desplegament de la llei del cinema

- Acord Marc per al Foment de la Indústria Audiovisual.
- Conveni per a l'impuls del consum de cinema en català.
- Catalunya Cinema, continuació del programa endegat l'any 2011.
- Nou programa Cinema a l'Escola.

Estratègies conjuntes amb TVC per a la promoció de la producció audiovisual catalana

Línies d'ajuts a productes cinematogràfics

- Producció de llargmetratges cinematogràfics sobre projecte.
- Producció, explotació i difusió de llargmetratges cinematogràfics i produccions audiovisuals de gran format.
- Aportacions reintegrables per a la distribució de llargmetratges cinematogràfics.

Línies d'ajuts a productes televisius

- Realització de llargmetratges televisius de ficció.
- Realització de documentals.
- Producció de sèries i llargmetratges d'animació.

Eines de finançament

- Conveni amb l'ICF per a la concessió de préstecs per a la digitalització de sales de cinema.
- Conveni amb l'ICF per finançar produccions audiovisuals.
- Conveni amb Avalis SGR per a la concessió d'avalis per a la producció audiovisual.

Reestructuració del suport a festivals i mostres de Catalunya

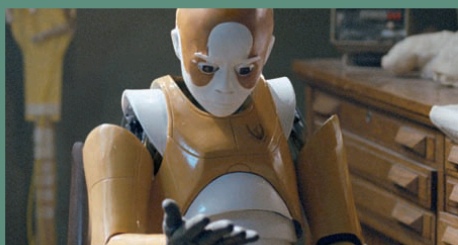
- Nova línia d'ajuts per als festivals i mostres de Catalunya.
- Nou Pla Estratègic del Sitges - Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya, 2012-2014.

Suport a la formació i recerca de continguts audiovisuals

PRESSUPOST
ADREÇAT AL SECTOR

11,85 milions d'euros
+3,50 milions d'euros en préstecs

DADES DEL SECTOR

L'òpera prima de Kike Maíllo, *Eva*, va obtenir cinc premis Gaudí l'any 2012, inclosos el de millor pel·lícula en llengua catalana.

Mientras duermes, dirigida per Jaume Balagueró, Gaudí a la millor pel·lícula de parla no catalana l'any 2012.

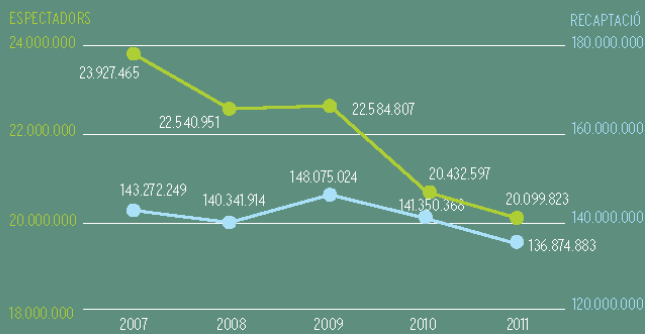
PRODUCCIÓ DE LLARGMETRATGES CINEMATOGRÀFICS CATALANS. 2007-2011

Font: ICEC

ESPECTADORS I RECAPTACIÓ DELS CINEMES A CATALUNYA. 2007-2011

Font: ICEC

Cartell de la 45a edició del Sitges, Festival Internacional de Cinema Fantàstic de Catalunya.

ESPECTADORS I RECAPTACIÓ DEL CINEMA DE PRODUCCIÓ CATALANA A CATALUNYA. 2007-2011

Font: ICEC

DISTRIBUCIÓ DEL CINEMA EXHIBIT A CATALUNYA SEGONS LA NACIONALITAT DE LA PRODUCCIÓ. 2011

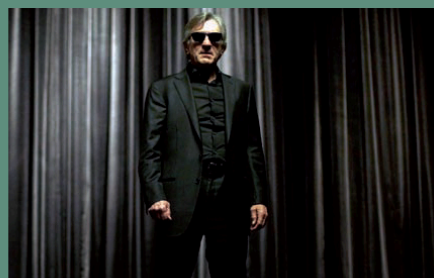
Font: ICEC

	ESPECTADORS	
CATALUNYA*	1.489.431	7,4%
RESTA DE L'ESTAT	1.476.184	7,3%
UNIÓ EUROPEA	2.987.599	14,9%
ESTATS UNITS	13.727.114	68,3%
RESTA DEL MÓN	419.495	2,1%
TOTAL	20.099.823	

*També inclou les produccions catalanes amb la resta de l'estat

Chico & Rita, de Fernando Trueba i Javier Mariscal, i produïda per Estudio Mariscal, Fernando Trueba PC i Televisió de Catalunya, va ser nominada a l'Oscar 2012 a la millor pel·lícula d'animació.

Llums vermelles, dirigida per Rodrigo Cortés, coproducció catalana de Nostromo Pictures amb Antena 3 Films i Cindy Cowan Entertainment.

FILMOTECA DE CATALUNYA

OBJECTIUS

- Recuperar, preservar, catalogar i restaurar el patrimoni filmic i documental.
- Investigar i donar suport a la difusió de la cultura cinematogràfica amb especial atenció a la relacionada amb la producció catalana.

LÍNIES D'ACTUACIÓ

Nova seu Filmoteca de Catalunya

Inauguració de la nova seu de la Filmoteca de Catalunya, al Raval de Barcelona. Inclou dues sales de projeccions (360 i 175 butaques), espai d'exposicions, biblioteca del cinema, llibreria especialitzada, cafeteria i oficines.

Nou Centre de Conservació

Posada en marxa del nou Centre de Conservació al Parc Audiovisual de Catalunya a Terrassa, un edifici de 700 m² de superfície i de 2.100 m² de subsòl on hi haurà ubicades 24 cambres climatitzades.

Acords de col·laboració

Signatura d'un conveni de col·laboració amb altres institucions del Raval/Ciutat Vella: Gran Teatre del Liceu, Arts Santa Mònica, Centre de la Imatge La Virreina, Biblioteca de Catalunya, CCCB, MACBA i Institut d'Estudis Catalans. S'han portat a terme accions conjuntes o projectes immediats amb moltes d'elles.

Activitats pedagògiques

Foment de les activitats pedagògiques i formació de nous públics a través dels programes: Filmoteca per a les Escoles i Aula de Cinema.

Filmoteca
de Catalunya

PRESSUPOST

3,15 milions d'euros

DADES D'ACTIVITAT

PROGRAMACIÓ

2006-2011

Sessions	5.707
Espectadors	617.334
Mitjana d'espectadors per sessió	108

2012 (febrer-agost)

Sessions	787
Espectadors	78.847
Mitjana d'espectadors per sessió	100

Balanc estimat nova seu

Sessions	>40%
Espectadors	>50%

Principals cicles 2012

_Bigas Luna i el seu món
_Memòries de la guerra civil
_Sokúrov, una veu que ve de lluny
_Costa-Gavras i Jorge Semprún
_Pedro Almodóvar: desig i passions
_L'animació per a adults

_Berlanga: referència obligada
_Americans independents
_Centenaris de Gene Kelly i Sam Fuller
_Marco Bellocchio
_Cinema en temps de crisi

Principals convidats:

Agustín Almodóvar, Ariane Ascaride, Marco Bellocchio, Francesc Betriu, Jaime Camino, Costa Gavras, Robert Guédiguian, Isaki Lacuesta, Anna Lizarán, Bigas Luna, Josefina Molina.

Visió panoràmica de la sala Chomón, de 360 butaques, la gran de les dues sales de la Filmoteca de Catalunya.

Lluís Celis

ACTIVITATS PEDAGÒGIQUES

FILMOTECA PER A LES ESCOLES	CURS 2010 - 2011	CURS 2011 - 2012
SESSIONS	15	52
ALUMNES	1.945	5.106

AULA DE CINEMA	ANY 2011	ANY 2012 (fins juny)
SESSIONS	26	15
ESPECTADORS	5.631	3.244
MITJANA D'ESPECTADORS PER SESSIÓ	216	216

EXPOSICIONS

Exposicions programades 2012:

Imatges confrontades: la Guerra Civil i el cinema
El Raval al Raval: imatges d'un barri
El fil a l'agulla: el cinema i la moda

PUBLICACIONS

DVD Antoni Padrós
Antonio Chavarrías
Carles Benpar
Catàleg d'imatges confrontades: la Guerra Civil i el cinema

BIBLIOTECA DEL CINEMA

FONS PATRIMONIALS

LLIBRES	62.500	REVISTES (CAPÇALERES)	2.000	FOTOS	440.000
CARTELLS	30.000	DVD/VÍDEO	15.000		

CENTRE DE CONSERVACIÓ

FONS PATRIMONIALS

Bobines conservades

162.435

Restauracions recents

Bigas Luna (*Tatuaje, Reborn, Bilbao, Angoixa, Caniche, Lola*), Llorenç Llobet Gràcia (*Vida en sombras*)

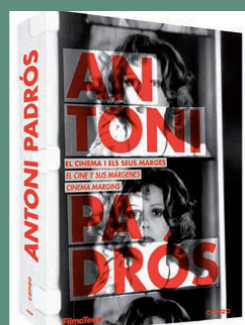
Edició en DVD de l'obra completa d'Antoni Padrós (1937), editada per la Filmoteca l'any 2012.

Portada del programa "Filmoteca per a les escoles", una iniciativa per acostar la Filmoteca i el llenguatge cinematogràfic als infants i els joves.

Del 21 de febrer al 30 de juny de 2012 es va poder veure l'exposició "Imatges confrontades: la Guerra Civil i el cinema". A la imatge, el cartell.

ANNEX 3_02: La DGCEC i els sectors culturals 2014. Direcció General de Creació i Empreses Culturals – Institut Català de les Empreses Culturals.

Departament de Cultura - Direcció General de Creació i Empreses Culturals

Filmoteca de Catalunya

5,4 M€
PRESSUPOST

La Filmoteca de Catalunya té una doble funció i dues seus: recuperar, preservar, catalogar i restaurar el patrimoni filmic, a la seu de Terrassa, i difondre la cultura cinematogràfica, especialment la de producció catalana, a la seu del Raval a Barcelona. S'organitzen accions conjuntes amb altres institucions i festivals, i activitats pedagògiques.

Actuacions 2014

Seu del Raval (Barcelona)

- Programació de cinema
- Exposicions
- Biblioteca de cinema
- Accés a les col·leccions
- Serveis educatius

Centre de Conservació i Restauració (Terrassa)

- Catalogació, conservació i restauració del patrimoni filmic

Espectadors 2011-2013 a la seu de la Filmoteca a Barcelona

	2011	2012	2013
Sessions	862	1.272	1.423
Espectadors	89.406	135.109	143.056

Serveis educatius 2013-2014

FILMOTECA PER A LES ESCOLES	CURS 2012-2013	CURS 2013-2014
Sessions	54	51
Alumnes	3.814	3.949

AULA DE CINEMA	ANY 2012	ANY 2013
Sessions	25	30
Espectadors	4.948	5.029

Cicles destacats 2013

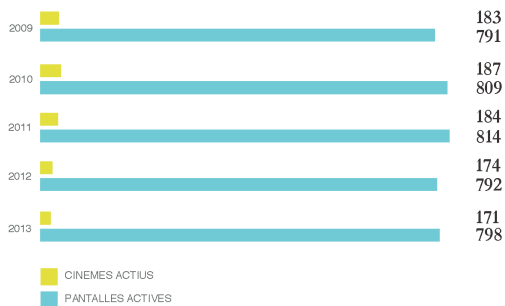
CICLE (ORDENAT PER NOMBRE D'ESPECTADORS)	ESPECTADORS	SESSIONS
MNAC / Per amor a l'art	7.592	52
Pasolini, el cinema de poesia	6.471	55
Tim Burton: la tendresa dels monstres	6.227	74
El film a l'agulla: cinema i moda	5.702	57
Multiversions & Remakes	5.262	61
Els millors films de l'any	5.131	22
Shakesperiana	4.900	67
Una ciutat, un film	4.437	34
Clàssics d'ahir i de demà	3.891	37
Carta blanca a Juan Marsé	3.273	28

Filmoteca
de Catalunya

16

Cinemes i pantalles. Catalunya. 2009 - 2013

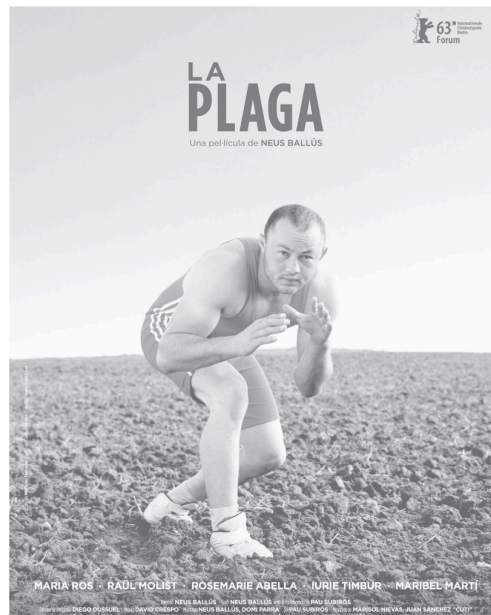
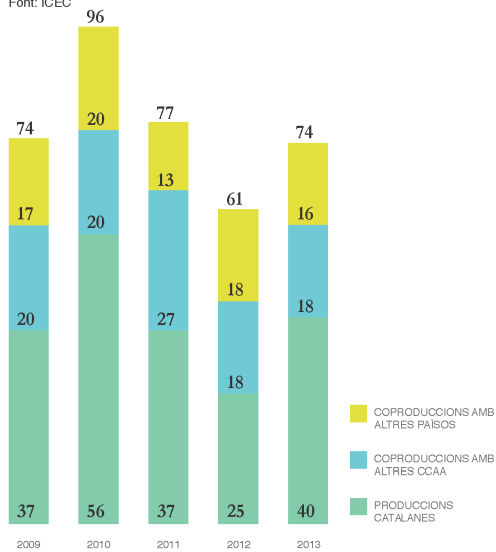
Font: ICEC

Dani de la Orden dirigeix aquesta òpera prima, amb producció d'El Terrat, Playtime Movies i Sábado Películas

Producció de llargmetratges cinematogràfics catalans. 2009 - 2013

Font: ICEC

El documental ha guanyat el Gaudí a la Millor Pel·lícula, a la Millor Direcció per a Neus Ballús i al Millor Guió per a Neus Ballús i Pau Subirós

Distribució del cinema exhibit a Catalunya segons la nacionalitat de la producció. 2013

Font: ICEC

*Inclou produccions i coproduccions catalanes

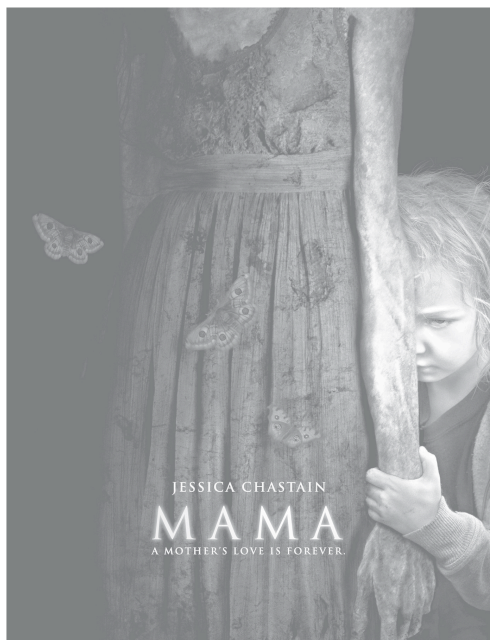
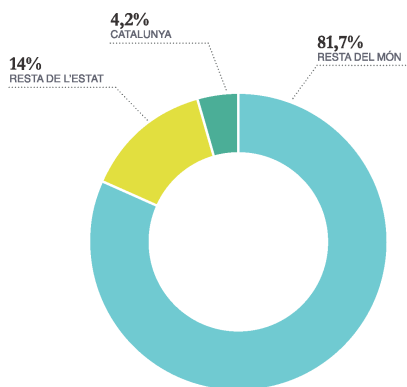
© Cinemàtica (Barcelona)

Ricardo Darin i Belén Rueda a *Séptimo*, un thriller coproduït amb l'Argentina. Ha recaptat més de 7,4 milions d'euros a tot el món durant el 2013

Recaptació mundial de llargmetratges de producció catalana. 2013

Font: Rentrak

	LLARGMETRATGES EXHIBITS	RECAPTACIÓ	%
Catalunya	54	6.583.050,40	4,2%
Resta de l'Estat	54	21.761.865,09	14,0%
Resta del món	16	126.720.178,00	81,7%
TOTAL		155.065.093,49	100%

La pel·lícula de terror *Mama*, coproduïda amb Canadà i dirigida per Andrés Muschietti, ha recaptat 98 milions d'euros durant l'any 2013 a tot el món

29